

Инвестиционо-развојна банка
Републике Српске

ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ

**ИНВЕСТИЦИОНО-РАЗВОЈНЕ БАНКЕ
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. БАЊА ЛУКА И ФОНДОВА
ЗА 2011. ГОДИНУ**

са извјештајем независног спољног ревизора

Бањалука, октобар 2012. године

Скраћенице

ESOP	Метод приватизације
БиХ	Босна и Херцеговина
РС	Република Српска
ФБиХ	Федерација Босне и Херцеговине
АД	Акционарско друштво
ИРБРС	Инвестиционо-развојна банка Републике Српске
КЛ	Кредитна линија
КМ	Конвертибилна марка
МКД	Микрокредитно друштво
ЕУ	Европска унија
ХоВ	Хартије од вриједности
ЦРХОВ	Централни регистар хартија од вриједности
НК	Неквалификовани радник
ПКВ	Полуквалификовани радник
КВ	Квалификовани радник
ВКВ	Висококвалификовани радник
НСС	Нижа стручна спрема
ССС	Средња стручна спрема
ВШС	Виша школска спрема
ВСС	Висока стручна спрема
ММФ	Међународни монетарни фонд
WB	Свјетска банка
EIB	Европска инвестициона банка

САДРЖАЈ

1.	УВОД	1
2.	ПРАВЦИ РАЗВОЈА БАНКЕ	2
3.	ИЗВЈЕШТАЈ О АКТИВНОСТИМА БАНКЕ У 2011. ГОДИНИ	3
3.1	ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ПЛАНА ПЛАСМАНА.....	3
3.1.1	Извјештај о раду за 2011. годину	3
3.1.1.1	Пласмани по кредитним линијама	3
3.1.1.2	Куповина и продаја ХоВ	4
3.1.1.2.1	Куповина.....	4
3.1.1.2.2	Продаја.....	5
3.1.1.3	Мониторинг	6
3.1.1.4	Ефекти пласмана	6
3.1.1.4.1	Развој неразвијених и изразито неразвијених општина.....	6
3.1.1.4.2	Регионални развој	7
3.1.1.4.3	Развој пољопривреде	7
3.1.1.4.4	Подстицај запошљавању	7
3.1.1.4.5	Стамбено збрињавање	7
3.1.1.4.6	Подршка инфраструктурним пројектима.....	7
3.1.1.4.7	Финансијски посредници	7
3.2	ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ПЛАНА ПРИВАТИЗАЦИЈЕ	10
3.2.1	Продаја државног капитала у стратешким предузећима.....	10
3.2.2	Продаја државног капитала методом продаје акција на берзи.....	11
3.2.3	Финансијско реструктурирање.....	12
3.2.4	Контрола извршења уговорних обавеза купаца државног капитала/акција.....	12
3.2.5	Издавање увјерења у складу са чланом 8а. Закона о приватизацији државног капитала у предузећима („Службени гласник Републике Српске“ број: 58/09)	13
3.2.6	Остале активности	13
3.3	ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ПЛАНА КОРПОРАТИВНОГ УПРАВЉАЊА.....	14
3.3.1	Припрема и сачињавање Препорука за гласање представницима капитала	14
3.3.2	Заступање и представљање капитала Акцијског фонда РС и Фонда за реституцију РС на скупштинама акционара друштава капитала из портфеља фондова.....	15
3.3.3	Едукација кадрова у друштвима капитала на припремама скупштина акционара	15
3.3.4	Ефекти у домену корпоративног управљања произведени активностима ИРБРС.....	16
3.4	ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ПЛАНА МАКРОЕКОНОМСКИХ АНАЛИЗА И МЕЂУНАРОДНИХ ОДНОСА.....	16
3.4.1	Макроекономске анализе.....	16
3.4.2	Међународни односи	17
3.5	ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ПЛАНА НАБАВКИ БАНКЕ.....	19
3.5.1	Реализација набавки за 2011. годину	19
3.6	УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА	21
4.	ОСТВАРЕЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ПЛАНОВА ЗА 2011. ГОДИНУ	22
4.1	ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА БАНКЕ ЗА 2011. ГОДИНУ	22
4.1.1	Остварени пословни приходи	22
4.1.2	Остварени пословни расходи.....	24
4.1.3	Остварена инвестициона улагања.....	26

4.2 ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ФОНДА ЗА РАЗВОЈ И ЗАПОШЉАВАЊЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. БАЊА ЛУКА ЗА 2011. ГОДИНУ	27
4.2.1 Остварени пословни приходи	28
4.2.2 Остварени пословни расходи.....	29
4.3 ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ФОНДА СТАНОВАЊА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. БАЊА ЛУКА ЗА 2011. ГОДИНУ	31
4.3.1 Остварени пословни приходи	31
4.3.2 Остварени пословни расходи.....	32
4.4 ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ФОНДА ЗА РАЗВОЈ ИСТОЧНОГ ДИЈЕЛА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. ЛУКАВИЦА ЗА 2011. ГОДИНУ	34
4.4.1 Остварени пословни приходи	35
4.4.2 Остварени пословни расходи.....	35
4.5 ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ФОНДА ЗА РЕСТИТУЦИЈУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. БАЊА ЛУКА ЗА 2011. ГОДИНУ.....	37
4.5.1 Остварени пословни приходи	37
4.5.2 Остварени пословни расходи.....	38
4.6 ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА АКЦИЈСКОГ ФОНДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. БАЊА ЛУКА ЗА 2011. ГОДИНУ	39
4.6.1 Остварени пословни приходи	40
4.6.2 Остварени пословни расходи.....	41
4.7 ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ФОНДА ЗА УПРАВЉАЊЕ НЕКРЕТНИМАМА И ПОТРАЖИВАЊИМА У ВЛАСНИШТВУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. БАЊА ЛУКА ЗА 2011. ГОДИНУ	42
4.7.1 Остварени пословни приходи	43
4.7.2 Остварени пословни расходи.....	43

1. УВОД

Извјештај о пословању Инвестиционо-развојне банке РС и фондова пружа свеобухватни преглед активности и остварених резултата Банке и фондова у 2011. години. Током извјештајног периода, руководећи се стратешким и приоритетним циљевима, Банка је одржала континуитет својих активности пружајући снажну финансијску подршку домаћој привреди што је било од посебног значаја у периоду ублажавања негативних ефеката глобалне економске кризе. ИРБРС је, у првој половини 2011. године, почела са пласманом средстава путем двије нове кредитне линије које су обезбијеђене кроз пројекте са међународним финансијским институцијама, а ријеч је о *кредитима за мала и средња предузећа Свјетске банке и Европске инвестиционе банке*. На овај начин, осигурана су додатна средства за финансирање развојних пројеката чиме је остварен позитивни допринос укупном нивоу економске активности у РС. У 2011. години, Банка је пласирала укупно 261 милион КМ, и то 192 милиона КМ кроз кредитне пласмане, док је 69 милиона КМ реализовано кроз улагања у хартије од вриједности.

Банка је, наставила са активностима на припреми за продају и продаји државног капитала, те пружању савјетодавне подршке предузећима која се налазе у процесу својинске трансформације. Такође, у циљу унапређења корпоративног управљања у друштвима капитала из портфеља фондова којима управља, ИРБРС је континуирано припремала и сачињавала препоруке за гласање представницима капитала фондова.

У 2011. години, Банка је потписала Споразум о сарадњи са Кинеском развојном банком који, између осталог предвиђа развој финансијске и пројектне сарадње, пружање консултантских услуга и међусобну размјену знања и информација. Подношењем апликације за чланство те приступањем Европском удружењу јавних банака (ЕАРВ), ИРБРС је добила међународно признање за свој досадашњи ангажман и остварене резултате. Чланство у ЕАРВ је посебно значајно са аспекта успостављања и учвршћивања сарадње са сродним развојним институцијама европских земаља и региона, унапређења пословања због боље упознатости са промјенама на међународним финансијским тржиштима и доприноса јачању међународног кредибилитета Банке и РС у цјелини, што омогућава лакши приступ билатералним и мултилатералним финансијским институцијама.

Као финансијски резултат укупних активности у 2011. години, **Банка и фондови су остварили консолидовану нето добит у износу од 37,7 милиона КМ.**

У наставку су приказани извјештаји о извршењу активности Банке те извјештаји о остварењу финансијског плана Банке и фондова којима она управља за 2011. годину.

2. ПРАВЦИ РАЗВОЈА БАНКЕ

Руводећи се стратешким и приоритетним циљевима који су дефинисани *Стратегијом ИРБРС*, укупни институционални развој и изградња Банке били су усклађени са њеном визијом, а то је: „*постати најважнији стуб финансијске подршке развоју и инвестицијама у партнерству са приватним сектором и међународним финансијским институцијама и тиме омогућити стварање конкурентне и одрживе привреде Републике Српске.*“ И у наредном периоду, јасно дефинисано стратешко опредјељење Банке, представљаће примарну смјерницу за њено укупно пословање.

Захваљујући досадашњим резултатима, Банка је постала незаобилазна институција у процесу остваривања развојних циљева и приоритета РС. Својим концептом контрацикличног дјеловања и комплементарности са приватним капиталом, осигурала је неоспоран допринос у очувању укупне друштвено-економске стабилности РС у условима ескалације глобалне економске кризе. Закључивањем и успјешном реализацијом финансијских аранжмана са *Свјетском банком* и *Европском инвестиционом банком*, те аплицирањем за чланство у *Европском удружењу јавних банака*, ИРБРС је постигла међународну афирмацију.

ИРБРС, као битан актер у домаћем финансијском систему, наставиће са пружањем финансијске подршке и подстицањем развоја реалног и финансијског сектора РС чиме ће се створити претпоставке за постизање дугорочно одрживог раста и развоја РС у цјелини, те очување социјалне стабилности. Финансијска понуда Банке биће дизајнирана у складу са објективним потребама привреде и расположивим друштвеним и економским ресурсима.

На пољу међународних односа, Банка ће наставити са одржавањем и развијањем активних односа са међународним финансијским институцијама, у циљу изналажења могућности за заједничким финансирањем конкретних развојних пројеката. Настојаће да путем ангажмана у међународним асоцијацијама и удружењима, попут Европског удружења јавних банака, прати најновије трендове и континуирано унапређује своја укупна знања и оперативне капацитете.

Својим концептом проактивног дјеловања, Банка ће настојати да се афирмише као „лидер“ у остваривању развојних циљева, те генерисању економског и социјалног просперитета РС, у цјелини. Осим тога, и даље ће развијати и јачати активне, партнерске односе са домаћом привредом, у обостраном интересу.

3. ИЗВЈЕШТАЈ О АКТИВНОСТИМА БАНКЕ У 2011. ГОДИНИ

3.1 ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ПЛАНА ПЛАСМАНА

3.1.1 Извјештај о раду за 2011. годину

Банка је вршила пласман кредитних средстава кроз седам (7) кредитних линија и једну врсту зајма, и то:

1. кредитна линија за почетне пословне активности,
2. кредитна линија за микробизнис у пољопривреди (пољопривредна производња и рибарство),
3. кредитна линија за пољопривреду,
4. кредитна линија за предузетнике и предузећа,
5. стамбени кредити,
6. зајмови за демобилисане борце,
7. кредити за мала и средња предузећа (ЕАФ),
8. кредити за мала и средња предузећа (ЕИБ),

као и пласмане путем хартија од вриједности (у даљем тексту: „ХоВ“).

Поред тога, вршено је праћење пласмана кредитних средстава са акцентом на њиховом намјенском утрошку.

У току 2011. године, укупно је одобрено 1.133 кредита (види Табелу 1). Куповина и продаја ХоВ вршена је из портфеља Акцијског фонда РС, Фонда за развој и запошљавање РС, Фонда за реституцију РС и Фонда за развој источног дијела РС.

Остварени резултати пласмана путем кредитних линија огледају се кроз: развој пољопривреде, подршку развоју предузетништва и предузећа, подстицај запошљавању, развој неразвијених и изразито неразвијених општина, стамбено збрињавање и подршку инфраструктурним пројектима.

3.1.1.1 Пласмани по кредитним линијама

Планом рада ИРБРС за 2011. годину планирано је да се путем кредитних линија пласирају средства у укупном износу од 207.491.500 КМ. Посматрано по појединачним кредитним линијама, резултати остварења плана пласмана приказани су у сљедећој табели:

Кредитне линије	Планирано у 2011. (у КМ)	Одобрено у 2011. (у КМ)	Индекс Одобрено у 2011. / Планирано у 2011.
Почетне пословне активности	800.000	534.410	66,8
Микробизнис у пољопривреди	4.000.000	3.993.829	99,8
Пољопривреда	11.000.000	11.037.730	100,3
Предузетници и предузећа	46.200.000	47.426.240	102,6
Стамбени кредити	30.000.000	38.843.292	129,5
Демобилисани борци	8.700.000	2.568.005	29,5
Кредити за мала и средња предузећа (ЕАФ)*	9.000.000	24.624.575	273,6
Кредити за мала и средња предузећа (ЕИБ)*	97.791.500	62.590.000	64,0
УКУПНО пласмани на кредитној основи	207.491.500	191.618.081	92,3

* кредити за мала и средња предузећа (ЕАФ) и кредити за мала и средња предузећа (ЕИБ) постали су оперативни у 2011. години

У 2011. години, Банка је путем својих кредитних линија пласирала 191.618.081 КМ. Одобрено је финансирање свих поднешених кредитних захтјева који су испуњавали услове и критеријуме за финансирање.

Укупно извршење плана пласмана дјелимично је успорено због чињенице да су пласмани кредита за мала и средња предузећа (EIB) почели тек крајем другог квартала 2011. године.

<i>Кредитне линије</i>	<i>Извршено у 2011. (у КМ)</i>
Почетне пословне активности	704.071
Микробизнис у пољопривреди	4.036.877
Пољопривреда	11.537.730
Предузетници и предузећа	59.625.593
Стамбени кредити	41.184.969
Демобилисани борци	3.212.955
Кредити за мала и средња предузећа (EAF)	15.594.452
Кредити за мала и средња предузећа (EIB)	15.000.000
УКУПНО пласмани на кредитној основи	150.896.647

У 2011. години, Банка је исплатила средства у укупном износу од 150.896.647 КМ. У складу са чланом 11., став 3. Правила пласмана по кредитним линијама и зајмовима за незапослене демобилисане борце ВРС, корисницима кредитних средстава је остављена могућност повлачења средстава у траншама, унутар рока од 6 мјесеци од дана закључења уговора о кредиту. Ова повољност за крајње кориснике, која се огледа кроз могућност усклађивања динамике повлачења средстава са темпом реализације финансираног пројекта, представља основни узрок појаве разлике између износа одобрених и исплаћених средстава. С тим у вези, исплата појединих кредита који су одобрени у 2010. години извршена је у 2011., док ће дио одобрених средстава у 2011. бити исплаћен у 2012. години.

Сумарно посматрано, у 2011. години је поднешено 1.943 захтјева у укупном износу од 354.606.109 КМ, од чега је одобрено 1.133 захтјева у износу од 191.618.081 КМ. На крају године, у процесу обраде налазио се још 491 захтјев, у укупном износу од 81.276.903 КМ, док се остатак односио на одбијене и захтјеве од којих су клијенти накнадно одустали. Од укупног броја захтјева у процесу обраде, 432 захтјева су се односила на зајмове за демобилисане борце код којих достављена документација није била комплетирана, те захтјеве који су поднешени крајем године.

3.1.1.2 Куповина и продаја ХоВ

У извјештајном периоду, куповина ХоВ вршила се уписом код емитента и куповином на берзи, док се продаја ХоВ вршила прихватањем понуда за преузимање, продајом ХоВ на слободном берзанском тржишту и организовањем аукција.

3.1.1.2.1 Куповина

Куповина ХоВ вршена је на Бањалучкој берзи и уписом код емитента. Преглед планираних и реализованих пласмана у ХоВ, према врстама хартија, у 2011. години приказан је у наставку:

<i>Хартије од вриједности</i>	<i>Планирано (у КМ)</i>	<i>Реализовано (у КМ)</i>
Емитенти пословни субјекти, комерцијалне банке, друштва за осигурање	83.138.000	61.039.700
Емитенти јединице локалне самоуправе	22.400.000	8.149.000
УКУПНО пласмани у ХоВ	105.538.000	69.188.700

У 2011. години купљено је ХоВ у укупном износу од 69.188.700 КМ. Куповина је вршена из средстава фондова према слjedeћој структури:

- Акцијски фонд РС у износу од 29.629.900 КМ или 42,8%,
- Фонд за реституцију РС у износу од 12.509.900 КМ или 18,1%,
- Фонд за развој и запошљавање РС у износу од 11.509.900 КМ или 16,6%,
- Фонд за развој источног дијела РС у износу од 15.539.000 КМ или 22,5%.

У току 2011. године пласирано је 61.039.700 КМ у куповине обвезница чији су емитенти привредни субјекти. У обвезнице емитената јединице локалне самоуправе пласирано је 8.149.000 КМ. При томе Банка је **подржавала емисије муниципалних обвезница на Бањалучкој берзи**, водећи се принципом подржавања осталих инвеститора и куповине преосталих обвезница на тржишту. Својим дјеловањем на тржишту капитала, Банка је подстакла повјерење и осталих инвеститора у муниципалне обвезнице. Наиме, након изношења муниципалних обвезница на секундарно тржиште, уз велики интерес потенцијалних инвеститора, у потпуности је извршена њихова продаја. На овај начин, створени су услови за подршку нових емисија, других јединица локалне самоуправе.

У истом периоду, вршена је куповина ХоВ чији су емитенти комерцијалне банке у износу од 10.000.000 КМ. Наведеним активностима извршене су Мјере Владе Републике Српске на ублажавању негативних ефеката свјетске економске кризе, те испоштовани закључци Народне скупштине Републике Српске број 01-1263/09 од 10.09.2009. године и Владе Републике Српске број 04/1-012-2-1999/09 од 22.10.2009. године.

3.1.1.2.2 Продаја

У току 2011. године континуирано су изношене акције на продају из портфеља Фонда за реституцију РС и то заједно са Акцијским фондом РС, а од маја 2011. године и са Пензијским резервним фондом РС.

Укупна вриједност продатих ХоВ у 2011. години, из портфеља свих фондова, износила је 5.980.560 КМ, и то: из портфеља Фонда за реституцију РС продате су акције у вриједности од 4.393.767 КМ и обвезнице, 449.067 КМ; из портфеља Акцијског фонда РС, акције у вриједности од 841.036 КМ; из портфеља Фонда за развој и запошљавање РС, обвезнице у вриједности од 296.690 КМ.

ИРБРС је самостално износила на продају акције из портфеља Фонда за реституцију путем слободног берзанског тржишта. Продате су акције у 30 предузећа, од чега је у 29 предузећа продат цјелокупан пакет акција, док је у једном предузећу извршена дјелимична продаја акција. Укупна вриједност продатих акција износила је 2.104.318 КМ.

Фонд за реституцију РС, заједно са Пензијским резервним фондом РС, организовао је аукције за 273 предузећа, док је заједно и са Акцијским фондом РС организовано 10 аукција. Поред тога, Фонд за реституцију РС и Акцијски фонд РС су организовали аукције за седам (7) предузећа.

У заједничком пакетирању аукцијском методом продаје, продана су 24 предузећа за 758.397 КМ. Након организовања аукције, за 3 предузећа прихваћене су понуде за преузимање.

Вриједност продатих акција износила је 1.360.107 КМ.

Укупно аукцијском методом и прихватањем понуда за преузимање продане су акције у вриједности од 2.118.504 КМ.

Поред тога, у децембру мјесецу 2011. године изнешене су на продају, на слободном берзанском тржишту, акције предузећа за које аукције нису успјеле по истим цијенама као и у организованим аукцијама, испуњавајући услов да оне нису ниже од фер цијена из мјесеца који претходи мјесецу доношења одлуке. На слободном берзанском тржишту у току мјесеца децембра 2011. године продане су акције два (2) предузећа из портфеља Фонда за реституцију РС у укупној вриједности од 107.687 КМ.

У 2011. години, у сарадњи са Пензијским резервним фондом РС, продате су ХоВ, по свим методама продаје, у укупној вриједности од 2.289.449 КМ.

У периоду од 26. до 30.12.2011. године Фонд за реституцију РС самостално, без пакетирања са другим фондовима, организовао је аукције за седам (7) предузећа која се не налазе у портфељу Акцијског фонда РС и Пензијског резервног фонда РС, при чему су продати пакети акција два (2) предузећа у вриједности од 63.258 КМ.

3.1.1.3 Мониторинг

У циљу контроле намјенског утрошка кредитних средстава у 2011. години, обављене су укупно 372 теренске посјете код 357 клијената.

Од укупног броја контролисаних клијената, њих 98,3% намјенски је утрошило кредитна средства, док је за 1,7% клијената утврђена ненамјенска употреба. У случају клијената који су ненамјенски употребили одобрена кредитна средства, покренуте су процедуре у складу са *Правилима пласмана средстава по кредитним линијама* и осталим актима Банке.

У оквиру теренских посјета вршена је и контрола реализације планираног запошљавања. Наиме, посјећени клијенти планирају запошљавање 696 нових радника у току периода отплате кредита.¹ Контролом је установљено да су контролисани клијенти, у досадашњем периоду отплате кредита, запослили 569 радника што је у складу са уговореном динамиком додатног запошљавања. Квалификациона структура запослених радника је: НК-82, ПК-15, НСС-1, КВ-184, ССС-232, ВКВ-2, ВШС-13 и ВСС-40.

3.1.1.4 Ефекти пласмана

3.1.1.4.1 Развој неразвијених и изразито неразвијених општина

У извјештајном периоду, вршена је промоција кредитних линија са акцентом на неразвијене и изразито неразвијене општине РС.

Сви финансирани пројекти имплементирани на подручју општина које припадају једној од ове двије категорије стимулирани су кроз умањење основне каматне стопе од 0,5 процентна поена.

У току 2011. године за пројекте у неразвијене општине одобрено је 100 захтјева у износу од 15.819.930 КМ, односно за пројекте у изразито неразвијеним општинама, 17 захтјева у износу од 786.505 КМ.

¹ Обављеним контролама обухваћени су клијенти којима су кредити одобрени у 2011. и ранијим годинама. Међутим, дио корисника кредита из 2011. године није био контролисан до краја године.

3.1.1.4.2 Регионални развој

У циљу подржавања развоја источног дијела РС основан је Фонд за развој источног дијела РС. У 2011. години, одобрено је финансирање 281 захтјева из источног дијела, у укупном износу од 31.290.515 КМ. У истом периоду, подржани су сви захтјеви који су испуњавали услове и критеријуме за финансирање.

3.1.1.4.3 Развој пољопривреде

Подршка развоју пољопривреде у РС врши се кроз пласман кредитних средстава из двије кредитне линије: *КЛ за микробизнис у пољопривреди* и *КЛ за пољопривреду*.

У 2011. години, путем ових кредитних линија одобрено је финансирање 215 захтјева у укупном износу од 15.031.559 КМ.

3.1.1.4.4 Подстицај запошљавању

У 2011. години одобрено је укупно 74 кредитних захтјева предузећима која су предвиђала запошљавање нових радника. Постојећи број запослених у овим предузећима износио је 6.139 радника, а према динамици запошљавања која је предвиђена од стране корисника кредита, планирано је запошљавање 282 нова радника. До краја године запослено је 46 радника, док ће преостало, планирано запошљавање бити реализовано у току периода отплате кредита.

3.1.1.4.5 Стамбено збрињавање

Путем стамбених кредита Банка је дјеловала на спречавање одлива младих високообразованих кадрова у иностранство, смањење наталитета и сл. Стамбени кредити су намијењени за рјешавање стамбеног питања социјалних група од посебног значаја у РС: *породице погинулих бораца, ратни војни инвалиди, млади високообразовани брачни парови, породице са двоје или више дјеце*.

У 2011. години, кроз 654 кредита, укупно је одобрено 38.843.292 КМ.

3.1.1.4.6 Подршка инфраструктурним пројектима

У 2011. години, реализација инфраструктурних пројеката подржана је путем кредитне линије из средстава ЕИБ-а, у укупном износу од 4.000.000 КМ.

3.1.1.4.7 Финансијски посредници

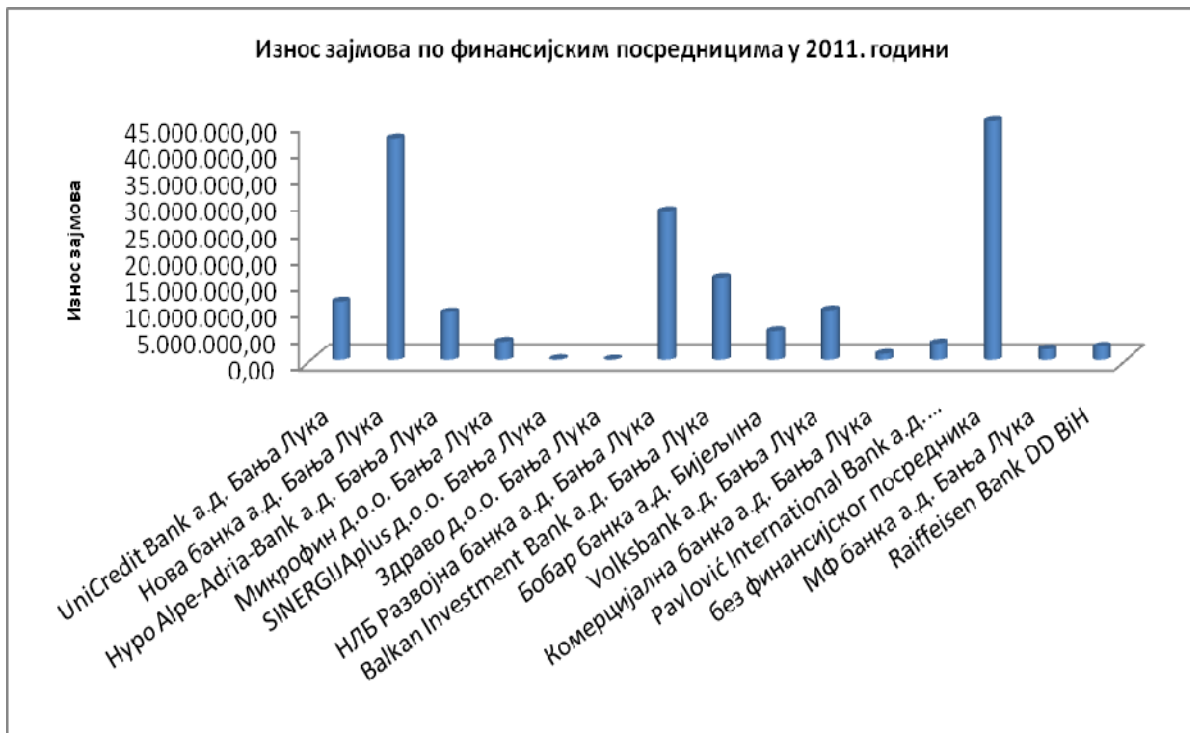
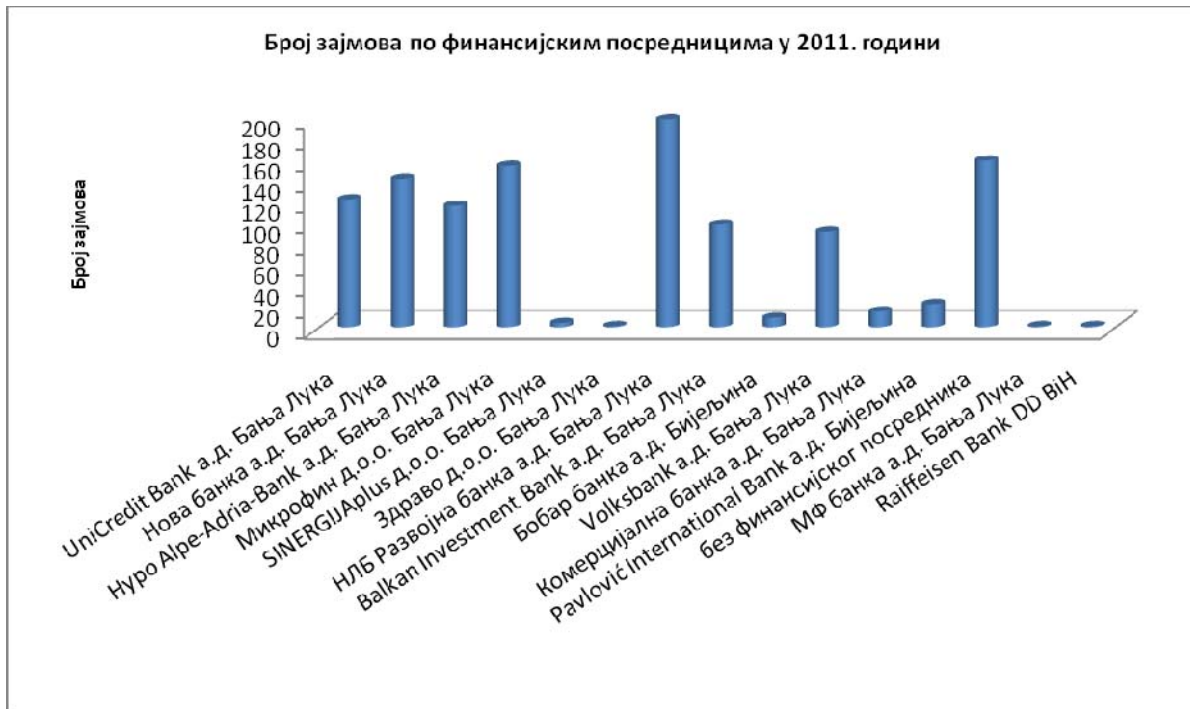
У извјештајном периоду пласман кредитних средстава је вршен преко 14 финансијских посредника и то 11 банака и 3 МКД, као и без финансијског посредника за зајмове намијењене демобилисаним борцима и кредите за мала и средња предузећа (ЕИВ).

Евидентно је да је 59,7% или 676 од укупно одобрених кредита, пласирано преко пет финансијских посредника и то: Нова банка– 12,5%, Нуро Alpe Adria Bank– 10,2%, НЛБ Развојна банка– 17,4%, Balkan Invesment Bank– 8,6% и UniCredit Bank а.д.- 10,8%.

Укупни кредитни пласмани Банке преко МКД били су релативно ограниченог карактера. Очито је да су ови финансијски посредници имали селективни приступ према кредитним линијама ИРБРС, фаворизујући своје кредитне производе у односу на средства ИРБРС. Укупан број одобрених кредита преко МКД је 159 или 14%. У прошлој години, преко МКД Здраво и МКД СинергијаПЛУС одобрено је пет (5) кредита, док је преко МКД Микрофин одобрено преосталих 154 кредита, што је и основни разлог малог пласмана по кредитним линијама за почетне пословне активности и микробизнис у пољопривреди.

Када се посматра укупно пласирани износ средстава, видљиво је да су МКД, у 2011. години,

пласирале 3.606.076 КМ што је 1,9% укупног кредитног пласмана Банке.

Табела 1: Преглед пласмана по кредитним линијама за период 01.01.-31.12.2011. године*

Кредитне линије	Поднешени захтјеви		Одбијени захтјеви		У процесу обраде		Нереализовано /Одустао		Уговорено		Укупно одобрено	
	Бр.	Износ	Бр.	Износ	Бр.	Износ	Бр.	Износ	Бр.	Износ	Бр.	Износ
Кредити за почетне пословне активности	15	564.409,70	0	0	0	0	1	30.000,00	14	534.409,70	14	534.409,70
Кредити за микробизнис у пољопривреди	216	4.260.129,03	2	55.000,00	7	145.100,31	4	66.200,00	203	3.993.828,72	203	3.993.828,72
Кредити за пољопривреду	16	14.462.675,87	1	500.000,00	2	2.074.945,87	1	850.000,00	12	11.037.730,00	12	11.037.730,00
Кредити за предузетнике и предузећа	87	75.830.869,81	1	450.000,00	15	23.648.000,00	9	3.842.000,00	62	47.626.240,08	61	47.426.240,08
Стамбени кредити	711	42.082.196,15	17	739.734,00	13	738.000,00	27	1.533.600,00	654	38.843.292,11	654	38.843.292,11
Кредити за јединице локалне самоуправе	6	12.574.000,00	0	0	0	0	6	12.574.000,00	0	0	0	0
Зјмови за демобилисане борце	823	13.717.053,62	0	0	432	7.158.656,72	238	3.936.892,00	152	2.611.504,90	150	2.568.004,90
Кредити за мала и средња предузећа (ЕАФ)	37	31.045.248,00	1	200.000,00	5	4.288.323,00	3	1.932.350,00	25	20.024.575,00	28	24.624.575,00
Кредити за мала и средња предузећа (ЕИБ)	32	160.069.527,00	3	51.076.650,00	17	43.223.877,00	1	3.000.000,00	1	15.000.000,00	11	62.590.000,00
Укупно	1.943	354.606.109,18	25	53.021.384,00	491	81.276.902,90	290	27.765.042,00	1.123	139.671.580,51	1.133	191.618.080,51
По финансијским посредницима												
UniCredit Bank а.д. Бања Лука	136	16.470.839,86	3	115.000,00	4	3.108.323,00	7	1.976.000,00	121	9.384.907,09	122	10.984.907,09
Нова банка а.д. Бања Лука	155	49.462.493,50	1	38.484,00	5	4.900.000,00	7	2.724.350,00	141	41.279.049,65	142	41.779.049,65
Нуро Alpe-Adria-Bank а.д. Бања Лука	136	14.602.691,00	4	127.000,00	8	4.973.000,00	8	524.000,00	116	8.959.691,00	116	8.959.691,00
Микрофин д.о.о. Бања Лука	166	3.739.376,08	1	30.000,00	8	195.100,31	3	61.200,00	154	3.453.075,77	154	3.453.075,77
SINERGIJApus д.о.о. Бања Лука	4	113.000,00	0	0	0	0	0	0	4	113.000,00	4	113.000,00
Здраво д.о.о. Бања Лука	2	65.000,00	0	0	0	0	1	25.000,00	1	40.000,00	1	40.000,00
НЛБ Развојна банка а.д. Бања Лука	228	46.151.500,00	5	387.000,00	10	6.843.000,00	15	10.757.000,00	198	28.044.500,00	198	28.044.500,00
Balkan Investment Bank а.д. Бања Лука	106	18.134.900,87	2	85.000,00	4	2.384.945,87	2	120.000,00	97	11.544.955,00	98	15.544.955,00
Бобар банка а.д. Бијељина	13	11.270.250,15	1	50.000,00	1	5.000.000,00	2	796.800,00	9	5.423.450,15	9	5.423.450,15
Volksbank а.д. Бања Лука	100	13.479.977,10	3	162.250,00	2	3.100.000,00	4	797.000,00	91	9.374.830,60	91	9.374.830,60
Комерцијална банка а.д. Бања Лука	18	2.266.400,00	1	450.000,00	1	500.000,00	0	0	16	1.316.400,00	15	1.116.400,00
Pavlović International Bank а.д. Бијељина	25	6.673.100,00	1	500.000,00	0	0	2	3.046.800,00	22	3.126.216,35	22	3.126.216,35
без финансијског посредника	852	167.676.580,62	3	51.076.650,00	448	50.272.533,72	239	6.936.892,00	153	17.611.504,90	159	59.158.004,90
МФ банка а.д. Бања Лука	1	2.000.000,00	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2.000.000,00
Raiffeisen Bank DD BiH	1	2.500.000,00	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2.500.000,00
Укупно	1.943	354.606.109,18	25	53.021.384,00	491	81.276.902,90	290	27.765.042,00	1.123	139.671.580,51	1.133	191.618.080,51
Регионални пласман												
Западни дио	1.470	268.569.292,07	15	23.612.734,00	347	70.256.242,90	255	13.610.550,00	841	118.274.565,40	849	160.221.065,40
Источни дио	457	85.635.517,11	10	29.408.650,00	132	10.772.660,00	34	14.107.692,00	279	21.290.515,11	281	31.290.515,11
Остало (ФБиХ)	16	401.300,00	0	0	12	248.000,00	1	46.800,00	3	106.500,00	3	106.500,00
Укупно	1.943	354.606.109,18	25	53.021.384,00	491	81.276.902,90	290	27.765.042,00	1.123	139.671.580,51	1.133	191.618.080,51
По развијености												
Израито неразвијене	64	11.250.004,90	1	9.600.000,00	33	632.500,00	13	226.000,00	17	786.504,90	17	786.504,90
Неразвијене	216	25.622.829,00	2	80.000,00	83	6.913.049,00	31	2.795.850,00	99	13.819.930,00	100	15.819.930,00
Средње развијене	386	25.709.291,74	3	77.000,00	126	6.779.808,03	64	6.302.392,00	192	11.769.931,94	192	12.069.931,94
Развијене	1.261	291.622.683,54	19	43.264.384,00	237	66.703.545,87	181	18.394.000,00	812	113.188.713,67	821	162.835.213,67
Остало (ФБиХ)	16	401.300,00	0	0	12	248.000,00	1	46.800,00	3	106.500,00	3	106.500,00
Укупно	1.943	354.606.109,18	25	53.021.384,00	491	81.276.902,90	290	27.765.042,00	1.123	139.671.580,51	1.133	191.618.080,51

*Прегледом су обухваћени сви кредитни захтјеви који су разматрани у периоду 01.01.-31.12.2011., укључујући и четири (4) захтјева који су одобрени у 2010., а уговорени у 2011.

3.2 ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ПЛАНА ПРИВАТИЗАЦИЈЕ

Планом рада ИРБРС за 2011. годину утврђене су сљедеће основне активности Банке, као овлашћеног продавца државног капитала у предузећима у РС:

- припрема за продају и продаја државног капитала у преосталим предузећима за која постоји исказан интерес инвеститора и код којих не постоје значајније препреке приватизацији,
- савјетодавна подршка предузећима која су предмет приватизације на изради програма финансијског реструктурирања, као и у евентуалном спровођењу других облика реструктурирања уколико се за то створе законске могућности, те анализа достављених програма финансијског реструктурирања ради давања мишљења о прихватљивости истих,
- контрола извршења обавеза дефинисаних закљученим уговорима о продаји државног капитала у предузећима,
- издавање увјерења за предузећа која су била предмет извршене приватизације, а у складу са чланом 8а. *Закона о приватизацији државног капитала у предузећима*,
- утврђивање структуре и вриједности основног капитала предузећа у којима исти нису утврђени до дана регистрације Акцијског фонда РС и пренос припадајућег дијела државног капитала Фонду пензијско-инвалидског осигурања и Фонду за реституцију РС.

3.2.1 Продаја државног капитала у стратешким предузећима

Планирана је израда и ажурирање посебних приватизационих програма и/или спровођење процедура продаје у 14 стратешких предузећа, с тим да се за 5 стратешких предузећа намјенске индустрије из бившег система Чајавца изради ових програма приступи тек уколико се у току године ријешу проблем имовинско-правних односа међу њима.

Обзиром да у току 2011. године, и поред ангажовања Банке на изналажењу стратешких партнера, није било исказаног интереса од стране потенцијалних инвеститора, јавни позиви за учешће на тендеру за продају државног капитала у предузећима „Ветеринарско-сточарски центар“ АД Бања Лука, „Фабрика специјалних трансмисија“ АД Источно Сарајево и „Зрак“ АД Теслић, који су објављивани у 2009. и 2010. години, нису поновљени. Доношење посебног приватизационог програма за предузеће „Фабрика мотора специјалне намјене“ АД Пале одложено је због неријешеног питања имовине предузећа у Баошићима. Такође, одложено је и ажурирање посебног приватизационог програма за предузеће „Космос“ а.д. Бања Лука из разлога што је ово предузеће, након дугогодишњих најава, у току године приступило изради Програма финансијског реструктурирања и исти крајем године доставило Банци на анализу и оцјену прихватљивости. Припремљен је и посебан приватизациони програм за предузеће „ФАМОС-Фабрика мотора“ а.д. Источно Сарајево, али је због исказане намјере за финансијским реструктурирањем одложено упућивање истог у процедуру доношења. Отворена питања која су уочена приликом израде посебног приватизационог програма предузећа „Технички ремонт“ а.д. Братунац, а која значајно утичу на квалитет израде истог и стратегију приватизације, нису ријешена ни током 2011. године иако се Банка, у више наврата, обраћала Министарству индустрије, енергетике и рударства у циљу изналажења рјешења и заузимања става у погледу даљих активности на приватизацији овог предузећа. Активности око ажурирања посебног приватизационог програма за предузеће „ОРАО“ АД Бијељина нису спровођене из разлога исказане намјере страног партнера за сарадњу са истим о чему је Банка обавијештена од стране ресорног министарства.

У предузећу „УНИС – Ваљаоница хладно ваљане траке“ а.д. Бања Лука почетком 2011. године отворен је стечајни поступак, а током године су покренути поступци стечаја и у 5 стратешких предузећа намјенске индустрије из бившег система Чајавца.

3.2.2 Продаја државног капитала методом продаје акција на берзи

Планирана је продаја на берзи акција 48 предузећа подијељених у двије групе, и то:

- 8 предузећа у којима се продаја на берзи врши организовањем посебне аукције уз могућност постављања услова и квалификационих критеријума за учеснике и
- 40 предузећа у којима се продаја на берзи врши организовањем посебне аукције без постављања услова и квалификационих критеријума или путем редовног берзанског трговања.

У току 2011. године, организована је једна аукција за предузећа из прве групе. Поменута аукција за продају преосталог државног капитала предузећа „ХПК“ Хемијска прерада кукуруза а.д. Козарска Дубица организована је у јуну 2011. године, након прибављене сагласности Владе РС на приједлог основних елемената за организовање исте. Како је аукција окончана неуспјешно, у септембру мјесецу, Банка је упутила нови приједлог основних елемената за организовање друге аукције чије разматрање је до даљњег одложено од стране Владе РС.

Банка је након извршене анализе пословања предузећа „Пословна зона“ а.д. Бања Лука и прибављене процјене вриједности капитала, припремила и Влади РС предложила основне елементе за организовање берзанске аукције за ово предузеће. Крајем 2011. године добијена је сагласност на предложене елементе, а берзанска аукција је планирана за 2012. годину.

Након двије неуспјешне аукције за државни капитал предузећа „Бромет“ АД Босански Брод, а имајући у виду процјењену вишу вриједност капитала предузећа од оне по којој је државни капитал безуспјешно нуђен на продају, Влада РС је, на приједлог Банке, донијела закључак да се у предузећу покрене ликвидациони поступак, а чија процедура је у току.

Током 2011. године приступило се изради и доношењу подзаконског акта којим се дефинише процедура продаје акција затворених акционарских друштва и друштава са ограниченом одговорношћу. Наведеним су створене претпоставке да се, након израде процјене капитала, на продају изнесу акције државног капитала предузећа „Енергоинвест“ АД Пале. Након дуготрајног поступка јавне набавке ради ангажовања независног процјенитеља, крајем године је прибављена процјена вриједности капитала те ће се изношење на продају ових акција вршити током 2012. године.

Државни капитал предузећа ОДП „Тргопромет“ Дервента у току године није изношен на продају обзиром да је у току била процедура промјене облика организовања и именовање нових органа управљања у истом, чиме ће се створити услови за изношење акција државног капитала на продају у току 2012. године. На продају нису нуђене нити акције државног капитала предузећа „Ваздушна бања“ АД Невесиње обзиром да је у истом покренут поступак стечаја, као ни предузећа АД „Градска тржница“ Приједор чији је државни капитал у току године, у складу са законским одредбама, пренијет у својину јединице локалне самоуправе.

Из друге групе од 40 предузећа у току године на продају су у два наврата нуђене акције државног капитала 16 предузећа организовањем посебне берзанске аукције. Наведене акције су нуђене заједно са акцијама истих емитената из портфела Фонда за реституцију РС, а у појединим случајевима и акцијама у власништву Пензијског резервног фонда РС. Прва аукција је организована у јуну 2011. године, а како на истој није продат ниједан од понуђених пакета акција наредна аукција је организована у септембру. На другој аукцији

почетне продајне цијене понуђених акција снижене су до 10% у односу на претходну аукцију али без резултата.

Поред наведених из ове групе, на продају су по први пут понуђене и акције државног капитала предузећа „Очна оптика“ а.д. Бања Лука. Аукција на којој је продат пакет од 160.503 акције (76,43% укупног акцијског капитала) овог предузећа одржана је 07.11.2011. године. Акције су продане по цијени од 5,24 КМ, што за пакет износи 841.035,72 КМ.

Такође, након извршене анализе објављене понуде за преузимање акција предузећа „Крајина Борац“ а.д. Бања Лука која је оцијењена неприхватљивом, Банка је у децембру 2011. године донијела одлуку да се акције наведеног предузећа понуде на продају у јануару 2012. путем берзе, организовањем аукције за пакет акција.

Акције осталих друштава из ове групе нису нуђене на продају путем берзе из објективних разлога који у највећем броју случајева обухватају блокирано трговање на берзи њиховим акцијама због недостављања финансијских извјештаја или покретања поступка стечаја/ликвидације у истима.

Као и претходних година, главни разлози за неизвршење планова продаје акција путем берзе леже у незаинтересованости инвеститора о чему свједочи веома низак ниво оствареног промета на Бањалучкој берзи у структури којег доминира промет обвезницама, затим неатрактивност понуђених предузећа, те већ успостављена власничка структура у којој углавном преовладава учешће једног власника. Оваква власничка структура утиче на изостанак конкуренције, а у ситуацији када већински власник није заинтересован за куповину акција по понуђеној цијени и на неуспјех у продаји.

3.2.3 Финансијско реструктурирање

Током године, Банци су достављена два програма финансијског реструктурирања од стране предузећа „Зрак“ а.д. Теслић и „Космос“ АД Бања Лука. По извршеној анализи Програма финансијског реструктурирања предузећа „Зрак“ а.д. Теслић, Банка је исти са мишљењем доставила Влади РС на коначно одлучивање. Након разматрања поменутог, Влада РС је донијела одлуку којом се Програм финансијског реструктурирања не прихвата.

Програм финансијског реструктурирања предузећа „Космос“ АД Бања Лука Банка није анализирао у 2011. години, обзиром да предузеће до краја године није доставило комплетну документацију уз исти, укључујући и стање усаглашених обавеза које би требале бити предмет реструктурирања.

3.2.4 Контрола извршења уговорних обавеза купаца државног капитала/акција

Оперативним планом контроле извршења обавеза из уговора о продаји државног капитала/акција у току 2011. године планирана је контрола у 45 предузећа и то у 41 предузећу у којем је приватизација извршена методом варијабилног тендера/тендера (34 ветеринарске станице и 7 стратешких предузећа), 3 предузећа у којима је државни капитал продат методом фиксног тендера и 1 предузећу чије су акције продате путем берзанске аукције уз постављање услова и квалификационих критеријума. Уговорима о продаји државног капитала/акција, поред плаћања продајне цијене, купци су преузели и извршење других обавеза попут: обавеза инвестирања, обавеза запошљавања, придржавање/поштивање одредби колективног уговора, задржавање претежне дјелатности предузећа, остварење уговореног износа укупног прихода, придржавање ограничења у располагању средствима предузећа, придржавање прописа о заштити животне средине.

Закључком Владе Републике Српске број: 04/0-012-2-715/11 од 07.04.2011. године Банка је задужена да на основу појединачно поднесених захтјева купаца државног капитала у ветеринарским станицама изврши измјене уговора у дијелу који се односи на рок задржавања претежне/ветеринарске дјелатности на начин да се рок од десет година скрати на седам година. У складу са наведеним закључком у току 2011. године са купцима 20 ветеринарских станица анексиран је уговор о продаји, чиме је престала потреба за даљом контролом ових уговора. Преостале планиране контроле су реализоване о чему су сачињени записници и службене забиљешке којима је констатовано стање у погледу извршења уговорних обавеза.

У току 2011. године Споразумом о нагодби од 08.06.2011. године раскинут је Уговор о продаји пакета акција државног капитала у Акционарском друштву ГИК „Хидроградња“ Источно Сарајево-Пале, а покренута је и процедура раскида Уговора о продаји државног капитала у АД „Фабрика дувана“ Бања Лука.

3.2.5 Издавање увјерења у складу са чланом 8а. Закона о приватизацији државног капитала у предузећима („Службени гласник Републике Српске“ број: 58/09)

Чланом 8а. *Закона о приватизацији државног капитала у предузећима* („Службени гласник Републике Српске“ број: 58/09 и 79/11) Банка је овлаштена за издавање увјерења којим се означавају непокретности које су у почетном билансу стања (активни подбиланс) исказане у имовини предузећа које је било предмет извршене приватизације, а ради покретања поступка за утврђивање права власништва пред Републичком управом за геодетске и имовинско правне послове.

Током године, за примљена су 164 захтјева за издавање увјерења, од чега је издато 126 увјерења и 3 рјешења о одбијању захтјева подносиоца. На преостале захтјеве подносиоцима је одговорено дописом уз достављање одговарајуће документације, а у два случаја издавање увјерења није окончано до краја године.

3.2.6 Остале активности

У току 2011. године, у складу са *Законом о преносу права својине на капиталу Републике Српске у предузећима која обављају комуналне дјелатности на јединице локалне самоуправе* („Службени гласник Републике Српске“ број: 50/10), из имовине Акцијског фонда РС искњижен је државни капитал 66 комуналних предузећа. У складу са поменутиим законом и Правилником о утврђивању структуре и вриједности основног капитала предузећа („Службени гласник Републике Српске“ број: 18/08 и 135/10), ИРБРС је током године, сачинила и издала увјерења о структури и вриједности основног капитала два предузећа: ЈКП „Рибник“ Рибник и ЈКП „Свети Марко“ Источно Ново Сарајево.

Према одредбама *Закон о преносу права својине на капиталу Републике Српске у локалним радио-телевизијским станицама на јединице локалне самоуправе* („Службени гласник Републике Српске“ број: 73/10), у току године из портфеља Акцијског фонда РС извршен је и пренос акција једног предузећа из области медија на јединицу локалне самоуправе. Обзиром да су уочене одређене препреке у провођењу одредби овог Закона, Банка је о истом обавијестила министарства задужена за надзор над његовом примјеном. Усаглашена је потреба да се у току 2012. године изврши његова измјена и допуна, у чему ће учествовати и представници Банке.

У задњем кварталу 2011. године усвојен је *Закон о државним становима на којима не постоји станарско право* („Службени гласник Републике Српске“ број: 98/11), којим је

Банци (члан 5. став 2. Закона) прописана обавеза да предузећима, јавним установама и другим правним лицима у већинском власништву Републике Српске обезбиједи доказ да нису приватизована или да њихов програм приватизације није одобрио надлежни органа за приватизацију. У складу са наведеним, Банка је крајем године почела подносиоцима захтјева пружати наведене доказе.

Стање у преосталим неприватизованим предузећима у РС које карактерише презадуженост, неријешени имовинско-правни односи, те, у појединим случајевима, успостављена власничка структура са претежном доминацијом једног власника, упућује на неатрактивност преостале приватизационе понуде. Наведено, повезано са слабом заинтересованошћу потенцијалних домаћих и страних инвеститора, негативно се рефлектовало и на остварене резултате у домену приватизације у РС.

3.3 ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ПЛАНА КОРПОРАТИВНОГ УПРАВЉАЊА

У области корпоративног управљања, Банка обавља активности у складу са *Законом о привредним друштвима, Законом о тржишту хартија од вриједности* и др., те низом подзаконских аката: Одлука Владе Републике Српске број: 04/1-012-1205/07 од 26.07.2007. године („Службени гласник Републике Српске,“ број: 69/07), Одлука о допуни Одлуке Владе Републике Српске број: 04/1-012-1835/07 од 01.11.2007. године („Службени гласник Републике Српске,“ број: 102/07), Одлука о измјени и допуни Одлуке Владе Републике Српске број: 04/1-012-2-934/09 од 14.05.2009. године („Службени гласник Републике Српске,“ број: 45/09) и Одлука о одређивању предузећа од посебног интереса за Републику Српску и начину поступања представника Акцијског фонда Републике Српске и/или Фонда за реституцију Републике Српске у предузећима од посебног интереса број: 04/1-012-2-1045/09 од 14.05.2009. године („Службени гласник Републике Српске,“ број: 48/09), Упутство о начину поступања представника Акцијског фонда Републике Српске а.д. Бања Лука и Фонда за реституцију Републике Српске а.д. Бања Лука у скупштинама друштава капитала из портфеља фондова.

3.3.1 Припрема и сачињавање Препорука за гласање представницима капитала

Планом рада Инвестиционо–развојне банке Републике Српске а.д. Бањалука за 2011. годину направљена је процјена да је око 600 друштава капитала из портфеља фондова за која ће Банка припремати и сачињавати препоруке за гласање у току 2011. године. Како је пракса показала да један број друштава капитала одржи, поред редовне годишње скупштине акционара и једну или више ванредних скупштина у току године, претпоставка је била да ће Банка преко представника капитала фондова узети учешће у раду 650 скупштина акционара у 2011. години.

У односу на планирано, у 2011. години сазвано је 518 сједница скупштина акционара у којима Акцијски фонд РС и Фонд за реституцију РС имају учешће у основном капиталу. За све сазване сједнице скупштине, Банка је представницима капитала израдила и на вријеме доставила *препоруке за гласање.*

3.3.2 Заступање и представљање капитала Акцијског фонда РС и Фонда за реституцију РС на скупштинама акционара друштава капитала из портфеља фондова

У складу са својим надлежностима, Банка је представнике капитала фондова упознавала са квалитетом пословања друштава капитала из портфеља фондова, власничком структуром и интересима фондова у предметном друштву капитала. Достављане су им препоруке за гласање за сваку сједницу скупштине акционара. На основу предочених информација и достављених скупштинских материјала, представник капитала фондова узимао је учешће у раду скупштине акционара, те је, након одржане сједнице скупштине, достављао Извјештај о раду. Банка је по одржаној скупштини акционара, односно по добијеном Извјештају о раду именованог представника и његове обраде, достављала Влади РС мјесечни *Извјештај о поступању представника фондова на сједницама скупштине акционара* за претходни мјесец са анализом предметног Извјештаја и појашњењем сваког појединачног одступања од Препоруке за гласање. Влади РС достављена је и годишња анализа рада представника, са свим неопходним појашњењима.

За привредна друштва за која Влада РС није именovala представнике, Банка је одмах, по сазивању сједнице скупштине акционара, упућивала ресорном министарству обавјештење о потреби именовања представника. У случају да исти није именован до одржавања сједнице скупштине акционара друштва, препоруке за гласање су достављане ресорним министарствима на увид и даље поступање.

До 31.12.2011. године, на деветнаест (19) сједница скупштине акционара није било представника фондова из разлога што у вријеме њиховог одржавања нису били именовани представници за предметна привредна друштва.

У случају да именовани представник није учествовао у раду скупштине, Банка је контактирала друштво ради добијања информација о раду скупштине акционара предметног друштва. Поред тога, Банка је и сама или у сарадњу са другим акционарима, попут Пензијског резервног фонда РС, иницирала сазивање скупштине акционара и то у више случајева: ако друштво није сазвало редовну годишњу скупштину у току календарске године, као и по добијању информација о еветуалним неправилностима у раду привредних друштава. С тим у вези, упућено је обавјештење свим друштвима из портфеља фондова која нису заказала редовне годишње сједнице скупштине акционара о потреби сазивања и одржавања истих. Обавијест је упућена у 147 привредних друштава.

У циљу квалитетнијег увида у стање у друштву, Банка је остваривала контакте и са ресорним министарствима и другим надлежним правним субјектима.

3.3.3 Едукација кадрова у друштвима капитала на припремама скупштине акционара

Како би на адекватан начин били заштићени интереси капитала фондова, а ради олакшавања рада и припреме материјала, те израде препорука за гласање представницима фондова на скупштинама друштава капитала, Банка је, у току 2011. године, остваривала контакт са надлежним у друштвима ради едукације и помоћи, а у циљу превазилажења насталих потешкоћа. Банка је у свим овим случајевима настојала да пружи стручну помоћ и укаже на неправилности којима се крше позитивни законски прописи. Осим тога, Банка је у свим случајевима у којима се јавила потреба, на дан сазива сједнице, упућивала захтјев за измјеном и допуном дневног реда, као и захтјев за усаглашавање сазива са позитивним законским прописима.

Поред наведеног, ИРБРС је, у процесу корпоративног управљања, обављала, према

предвиђеном Плану, и слjedeће активности:

- усклађивање законске регулативе, подзаконских аката и интерних аката ИРБРС везано за квалитетно заступање и представљање, као и заштиту интереса Акцијског фонда РС и Фонда за реституцију РС у друштвима капитала из портфеља фондова,
- ажурирање базе података друштава капитала из портфеља фондова (вриједност портфеља, висина власничког учешћа, представници капитала фондова),
- архивирање скупштинске и остале документације свих друштава капитала из портфеља фондова.

Поред ових, Планом предвиђених активности, Банка је вршила и дјелимични мониторинг рада скупштина акционара друштава из портфеља фондова и реализације донесених одлука на сједницама скупштина истих.

3.3.4 Ефекти у домену корпоративног управљања произведени активностима ИРБРС

Резултати активности Банке у домену корпоративног управљања указују на подизање нивоа едукованости надлежних у друштвима када су у питању активности на заказивању сједница скупштина акционара, формирању дневног реда за исте, те припреми скупштинских материјала, као и на самој реализацији сједница скупштина акционара друштава капитала из портфеља фондова.

Поред наведеног, однос представника капитала Акцијског фонда РС и Фонда за реституцију РС у друштвима капитала из портфеља фондова се значајно промијенио у смислу активнијег учествовања у раду сједница скупштина, квалитетније припремљености за предметне сједнице, те обавезе достављања повратних информација Банци.

Банка се успјела наметнути као активни учесник у раду сједница скупштина акционара, али и у припремама истих. У том смислу постојали су случајеви када су уважаване сугестије Банке, иако Банка, путем фондова којима управља, као мањински акционар, није имала законом предвиђен проценат учешћа у капиталу предметног друштва да би се друштву могла обратити са одређеним захтјевима.

3.4 ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ПЛАНА МАКРОЕКОНОМСКИХ АНАЛИЗА И МЕЂУНАРОДНИХ ОДНОСА

3.4.1 Макроекономске анализе

Током 2011. године, Банка је континуирано пратила и анализирала глобалне макроекономске трендове те сагледавала њихов потенцијални утицај на домаћа друштвена и економска кретања. Припремила је четири кварталне *Информације о ефектима активности ИРБРС* путем којих су оцијењени ефекти укупних пласмана Банке на даље побољшање привредне структуре, развој пољопривреде, предузећа и предузетништва, развој тржишта капитала, запошљавање, развој неразвијених и изразито неразвијених општина, стамбено збрињавање, изградњу инфраструктуре, те даљи развој и јачање међународних односа и сарадње.

Банка је израдила годишњу *Анализу утицаја активности ИРБРС на привредну структуру Републике Српске са стањем на дан 31.12.2011. године* у којој су аналитички обрађени резултати и ефекти активности ИРБРС на даље јачање и унапређење привредне структуре РС. Осим тога, Анализа је омогућила праћење реализације промовисаних стратешких и оперативних циљева, а служи и као основа за адекватно управљање ризицима којима је Банка изложена у своме свакодневном пословању.

У подручју стратешког планирања, припремљени су и усвојени сљедећи стратешки документи: *Извјештај о пословању Инвестиционо-развојне банке Републике Српске а.д. Бањалука и фондова за 2010. годину са извјештајем независног спољног ревизора, План пословања Инвестиционо-развојне банке Републике Српске а.д. Бањалука за период 2012-2014. година са Финансијским планом и План рада Инвестиционо-развојне банке Републике Српске а.д. Бањалука за 2012. годину са Финансијским планом.* Током извјештајног периода, Банка је утврдила и остале измјене и допуне стратешких докумената у циљу њиховог прилагођавања измијењеним условима пословања и обезбјеђивања ефикасног и несметаног функционисања.

У 2011. години, Банка је континуирано пратила динамику извршења планских докумената, а посебно плана пласмана средстава. У том смислу, припремани су прегледи извршења плана пласмана, по кредитним линијама и ХоВ, те су вршене процјене његовог испуњења до краја године.

ИРБРС је, током 2011. године, редовно одржавала и ажурирала *Базу макроекономских индикатора* према динамици објављивања макроекономских података од стране статистичких и осталих релевантних институција. На овај начин, Банка је допринијела даљем повећању доступности информација о кретањима у реалном, финансијском и спољном сектору РС и БиХ за потенцијалне инвеститоре, домаћу јавност, стручну и интелектуалу заједницу. Само у прошлој години регистровано је готово 10.000 посјета овој Бази.

Током извјештајног периода, Банка је публиковала два нова броја билтена *Економски монитор* у којима су аналитички обрађена и представљена макроекономска кретања у РС и БиХ у 2010. години и првом полугодишту 2011. године.

У 2011. години, представници међународних финансијских институција и потенцијални инвеститори који су посјетили Банку, попут *Међународног монетарног фонда, Развојне банке НР Кине, Eaton Vance Management* из САД и др., били су упознати са текућим макроекономским трендовима у РС и БиХ те перспективама укупних друштвених и економских кретања. У складу са њиховим специфичним потребама, израђиване су и детаљне анализе појединих привредних области, попут енергетике, саобраћаја, прехранбене индустрије и сл. Такође, према упућеним захтјевима, Банка је припремала за потребе Владе РС и Предсједника РС, прегледе пласираних средстава по општинама РС, најзначајнијих финансираних пројеката и њихових основних карактеристика.

Обзиром да ИРБРС представља једну од кључних институција у остваривању развојних циљева и приоритета РС, представници Банке учествовали су на састанку *радне групе II – Финансијски сектор*, а поводом израде документа *Стратегија развоја Републике Српске у периоду 2011-2015. година*. Том приликом, конструктивним коментарима и сугестијама обезбијеђен је значајни допринос у припреми и финализацији овог документа.

У 2011. години, кроз различите интерне тренинге и обуке особља, Банка је настојала да унаприједи и употпуни своје аналитичке капацитете и способности.

3.4.2 Међународни односи

Банка је у 2011. години успјешно започела са имплементацијом финансијских аранжмана са *Европском инвестиционом банком*, у вриједности од 50 милиона евра, и *Свјетском банком* који је вриједан 19,1 милион евра, чиме су постала доступна додатна средства намијењена финансирању сектора малих и средњих предузећа и инфраструктурних пројеката у локалним заједницама. У редовним контактима са овим институцијама, осим праћења реализације постојећих аранжмана, разматране су и могућности њиховог продужења, односно повећања расположивог износа средстава, што кореспондира повећаном интересу

потенцијалних корисника у РС и потребама привреде у сврху превазилажења негативних ефеката глобалне економске кризе. Током 2011. године, вођени су преговори и са Владом Републике Италије у вези креирања нове кредитне линије за финансирање МСП са нагласком на набавку опреме, технологија и резервних дијелова из ове земље.

У мају мјесецу 2011. године, Банка је потписала Споразум о сарадњи за финансирање развоја са *Кинеском развојном банком* (CDB) који, између осталог подразумева развој финансијске и пројектне сарадње, пружање консултантских услуга и међусобну размјену знања и информација. У 2011. години завршене су све припремне активности и поднесена је апликација за стицање чланства у *Европском удружењу јавних банака* (ЕАРВ), што је својеврсно међународно признање за досадашњи ангажман Банке. Чланство у ЕАРВ је посебно значајно са аспекта успостављања и учвршћивања сарадње са сродним развојним институцијама европских земаља и региона, смањења ризика пословања због боље упознатости са промјенама на међународним финансијским тржиштима и доприноса јачању међународног кредибилитета Банке, што омогућава лакши приступ билатералним и мултилатералним финансијским институцијама. Банка је у 2011. предузела активности на даљем јачању партнерских односа са сродним развојним институцијама у региону, те је тако имала састанке и одржавала редовне контакте са *Хрватском банком за обнову и развој* (НВОР) и *Словеначком извозном и развојном банком* (SID).

Током 2011. године, Банка је, у сарадњи са општинама и градовима, редовно ажурирала и побољшавала постојећу *Базу података о инвестиционим локацијама у Републици Српској* и дио Интернет странице *Инвестирајте у Републику Српску*, како би потенцијалним страним инвеститорима у сваком моменту биле на располагању свеобухватне информације о важећој легислативи, расположивим потенцијалима, погодностима, ресурсима и инвестиционим приликама у РС. У 2011. години допуњен је преглед највећих извозника по општинама/градовима, а такође припремљени су и нови садржаји за стране инвеститоре, и то: Приказ свих расположивих субвенција и подстицаја предузећима и предузетницима на нивоу РС; Приказ корака које потенцијални инвеститор треба проћи како би регистровао своје пословање у РС и Сет информација за секторе/дјелатности који су најатрактивнији за стране инвеститоре у РС (опште стање и потенцијали, постојеће студије, најзначајнија предузећа и страни инвеститори, статистика и слично). У току 2011. године ове дијелове Интернет странице Банке је, по доступним подацима, посјетило око 12.000 корисника.

Банка је и у 2011. години посебну пажњу посветила циљаној промоцији потенцијала и ресурса у РС према потенцијалним страним инвеститорима, и то путем слања обавјештења представништвима РС у иностранству, економским одјелима амбасада у БиХ и страним трговинским представништвима о свим приватизацијским тендерима и позивима, издањима Економског монитора, као и о осталим активностима Банке везаним за привлачење страних улагања. Путем Министарства за економске односе и регионалну сарадњу успостављена је редовна сарадња са компанијом *Myrmidon*, лобистичком групом која ради са Владом Републике Српске на промоцији инвестиционих потенцијала РС у САД, и која подразумева да им Банка буде на услузи приликом обезбјеђивања потребних промотивних информација и материјала. Током 2011. године кроз редовне контакте са страним улагачима, Банка је обезбјеђивала тражене информације везане за привредна кретања, инвестиционе прилике и могућност реализације њихових инвестиционих планова у РС.

У септембру 2011. године, Банка је била један од главних презентатора на *Инвестиционој конференцији Владе Републике Српске*, која је окупила око 450 учесника из 20 земаља са свих континената и гдје је представљена инвестициона понуда РС. Током конференције остварен је низ контаката са потенцијалним страним инвеститорима. Представници Банке учествовали су и на пословном форуму Народна Република Кина – БиХ, у организацији Спољно-трговинске коморе БиХ, као и на редовној презентацији препорука Савјета страних инвеститора у БиХ домаћим властима (Бијела књига страних инвеститора

2010/2011). Како би додатно унаприједила директне контакте са страним инвеститорима али и осталим међународним партнерима, Банка је креирала и посебну промотивно-информативну брошуру „Подршка развоју и инвестицијама“ (на енглеском и српском језику), која садржи кратак приказ улоге и активности Банке, укључујући производе и услуге које може понудити.

Као једна од институција укључених у реализацију *Акционог плана за провођење Стратегије подстицања и развоја страних улагања у Републици Српској за период 2009-2012. година*, Банка је и у 2011. години дала свој пуни допринос у предвиђеним активностима које су организоване од стране Министарства за економске односе и регионалну сарадњу (МЕОРС). Ово је остварено путем достављања приједлога и сугестија и учешћа на тематским догађајима као што је била презентација „Фактори привлачења инвестиција“ у организацији њемачког GIZ-а. Банка је такође у 2011., као члан интересорног тијела Владе РС за имплементацију *Стратегије подстицања извоза Републике Српске за период 2009-2012. година*, којим координира МЕОРС, учествовала у реализацији предвиђених активности из домена свог дјеловања, и то дајући конструктивне приједлоге и коментаре у процесу израде Веб портала намијењеног извозницима у РС.

Банка је у 2011. години одржавала постојећи сет информација, као посебан дио свог сајта, који се односи на расположиве грантове Европске уније. На овај начин, потенцијалним апликантима из РС, прије свега општинама/градовима, омогућена је правовремена и детаљна информација о карактеристикама претприступне помоћи ЕУ, доступним програмима ЕУ за БиХ/РС, отвореним позивима на тренутно објављене грантове ЕУ и конкретним упутствима (корацима) за аплицирање на исте. Циљ је да се утиче на значајније повлачење средстава из претприступне помоћи ЕУ, односно да се створе предуслови за укључивање што већег броја друштвених субјеката из РС у овај процес, како би се повећао број поднешених апликација и повучених бесповратних средстава. У 2011. години, када је овај дио сајта и стављен први пут у употребу, забиљежено је око 3.500 посјета. У сврху усавршавања знања из ове области, представници Банке су током 2011. године узели учешће на више тематских семинара.

3.5 ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ПЛАНА НАБАВКИ БАНКЕ

3.5.1 Реализација набавки за 2011. годину

Табела 2: Преглед реализације набавки за 2011. годину, у КМ, са ПДВ-ом

РБ	Опис	Поступак	Добављач	Датум	План набавки за 2011.	Извршење плана набавки за 2011.	% извршења плана набавки
	РОБЕ						
1.	Канцеларијски материјал	Конкурентски	STYLOS д.о.о. Бања Лука	09.11.	65.000,00	26.308,84	98,9
2.	Тонери и остали материјал	Конкурентски	Графокомерц д.о.о. Бања Лука	09.12.		37.980,73	
3.	Средства за чишћење и хигијену	Конкурентски	„МАКО ПРИНТ“ д.о.о. Бања Лука	07.03.	13.000,00	12.981,00	99,9
4.	Противпожарна опрема, радна одјећа, спортска опрема	-	-	-	5.000,00	0	0
5.	Љетне гуме	Конкурентски	Тигар Трејд д.о.о. Бања Лука	11.04.	10.000,00	3.556,00	70,6
6.	Зимске гуме	Директни	ГУМИ ТЕХНИК д.о.о. Прњавор	30.11.		3.507,66	
7.	Остали потрошни материјали и робе	-	-	-	5.000,00	0	0
8.	Пиће	Конкурентски	Георг Комерц д.о.о. Бања Лука	08.04.	18.000,00	17.316,12	96,2
9.	Гориво и мазиво за службена возила	Отворени	Нестро петрол а.д. Бања Лука	20.01.	50.000,00	50.000,00	100
10.	Лож уље	Конкурентски	“Гаги транс“ д.о.о. Бања Лука	07.11.	15.000,00	4.550,13	30,3

11.	Рачунарска опрема	Конкурентски	ДЕСК д.о.о. Бања Лука	09.12.	55.000,00	53.052,48	96,9
12.	Диктафон	Директни	АЛФ-ОМ д.о.о. Бања Лука	14.02.		236,34	
13.	Лиценца за антивирус програм	Конкурентски	LANACO д.о.о. Бања Лука	19.12.	3.500,00	1.893,65	54,1
14.	Лиценце за легализацију Microsoft софтвера	-	-	-	50.000,00	0	0
15.	Металне касе, антистат. подови, контрола приступа	-	-	-	17.000,00	0	0
16.	Телефонска централа	-	-	-	20.000,00	0	0
17.	Канцеларијски намјештај-тапацирани	Отворени	„Нова ДИПО“ д.о.о. Бања Лука	13.12.	450.000,00	21.214,98	9,7
18.	Канцелар. намјештај-металне полице за архиву	Отворени	„Нова ДИПО“ д.о.о. Бања Лука	13.12.		22.564,89	
19.	Декоративна опрема	-	-	-	10.000,00	0	0
УСЛУГЕ							
20.	Процјена „Бромет“	Директни	НС КО ПРО д.о.о. Бања Лука	03.05.	85.000,00	3.861,00	28,5
	Процјена вријед. кап. у „Централ тоурс“	Конкурентски	Враливест д.о.о. Бања Лука	29.06.		3.861,00	
21.	Процјена тржишне вриједности пословног простора	Директни	Ковачевић Момчило	21.03.		450,00	
22.	Процјена вријед. кап. у „Пословна зона“	Конкурентски	Control Review д.о.о. Бања Лука	17.10.		4.329,00	
23.	Процјена вријед. кап. у „Енергоинвест“ Пале	Конкурентски	REVIQUAL д.о.о. Источно Сарајево	18.11.		11.700,00	
24.	Ревизија	-	-	-	36.000,00	0	0
25.	Адвокатске услуге	Преговарачки без објаве	Адвокат. канц. Миле Антонић	14.04.	50.000,00	6.000,00	12
26.	Актуарска процјена дугорочних примања запослених за 2011. годину	Директни	Профи Нова а.д. Бијељина	27.12.	3.000,00	2.223,00	74,1
27.	Израда акта о процјени ризика од повр. на раду	Отворени	Енерготехника д.о.о. Добој	12.01.	20.000,00	4.001,40	118,2
28.	Надзор над грађевинским радовима „Естетика“	Директни	Небојша Вујасиновић	17.06.		4.420,00	
29.	Надзор над електро радовима „Естетика“	Директни	Вујадин Ивановић	17.06.		3.808,75	
30.	Архитектонске услуге	Директни	„Град-пројект“ д.о.о. Бања Лука	15.08.		3.510,00	
31.	Консултантске услуге	Директни	Агенција „Кубаља“ Бања Лука	22.02.		5.850,00	
32.	Спровођење мјера заштите од пожара и мјера заштите и здравља на раду	Конкурентски	НУ Институт заштите, екол. и информатике Бања Лука	09.09.		2.049,84	
33.	Систематски преглед запослених	Конкурентски	ЗЦ Deamedica Бања Лука	31.10.	25.000,00	24.671,79	98,7
34.	Графичке услуге и коричење	-	-	-	2.500,00	0	0
35.	Закуп сала	-	-	-	10.000,00	0	0
36.	Сређивање архивске документарне грађе	Директни	Удружење архив. радника РС	06.12.	7.000,00	6.903,00	98,6
37.	Колективно осигурање и осигурање имовине	Конкурентски	Микрофин осигурање а.д. Бања Лука	21.02.	10.000,00	2.164,08	21,6
38.	Обавезно и каско осигурање службених возила	Конкурентски	Микрофин осигурање а.д. Бања Лука	05.01.	16.500,00	8.945,97	54,2
39.	Креативне услуге	Конкурентски	NO LIMITS д.о.о. Бања Лука	11.07.	5.000,00	4.972,50	99,6
40.	Производња штампаног материјала	Конкурентски	НИГД „Независне новине“ д.о.о. БЛ	03.05.	18.000,00	12.000,00	94,4
41.	Промовисање пољопривр.кредита у „Наше село“	Директни	НИП „Орфеј“ д.о.о. Бања Лука	10.06.		5.000,00	

42.	Оглашавање у дневним новинама	Преговарачки без објаве	НИГД Независне новине д.о.о. БЛ	09.02.	30.000,00	6.195,00	97,3	
43.	Оглашавање у дневним новинама	Преговарачки без објаве	Press Commerce д.о.о. Бања Лука	09.02.		5.145,00		
44.	Оглашавање у дневним новинама	Преговарачки без објаве	„Глас Српске“ а.д. Бања Лука	09.02.		6.160,00		
45.	Закуп медијског простора	Преговарачки без објаве	„ЈП Радио телевизија РС“	19.09.		11.700,00		
46.	Интернет услуге	-	-	-	8.000,00	0	0	
47.	Преглед, сервисирање и постављање клима	Директни	Hollodex д.о.о. Бања Лука	14.06.	10.000,00	1.959,75	19,6	
48.	Сервисирање возила „Шкода“	Преговарачки без објаве	Аутокомерц ВС Бања Лука	09.02.	15.000,00	4.414,99	74,5	
49.	Сервисирање возила „Сузуки“	Преговарачки без објаве	Ауто Сина д.о.о. Бања Лука	09.02.		4.414,99		
50.	Прање возила	Директни	СР „ЖАЦ“ Бања Лука	08.11.		2.340,00		
51.	Сервисирање и одржав. рачунарске опреме	Конкурентски	БИРО КИП д.о.о. Бања Лука	18.05.	18.000,00	18.000,00	100	
52.	Укупно набавке						436.213,9	
53.	Укупно набавке директним споразумом						44.069,5	
54.	Укупно набавке конкурентским захтјевом						250.333,1	
55.	Укупно набавке отвореним поступком						97.781,27	
56.	Укупно набавке преговарачким поступком						44.029,98	

Укупна вриједност закључених уговора о набавкама у 2011. години износила је 436.214 КМ. Од тог износа, највише уговора је реализовано путем конкурентских захтјева, односно 57,4% од вриједности укупних набавки.

Током 2011. године, Банка се у своме пословању руководила потребом остваривања уштеда на свим нивоима. У таквим околностима, готово све ставке набавки остварене су у планским оквирима.

3.6 УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Управљање финансијским ризицима има за циљ максимизирање вриједности Банке и фондова. Правовремена *идентификација*, *квантификација*, те *надзор* ризичног профила финансијских ризика представљају основне елементе процеса управљања ризицима.

Ризик кредитних пласмана, у оном дијелу у којем се реализују посредно, носе финансијски посредници те се посебна пажња усмјерава на утврђивање критеријума за избор пословних банака и микрокредитних друштава које ће посредовати у пласману средстава крајњим корисницима и праћење њиховог финансијског стања, стабилности и трендова пословања. Банка, односно фондови, у цјелости носе ризик пласмана у ХоВ због чега се врши детаљна анализа емитената и оправданости улагања. Такође, Фонд за развој и запошљавање РС сноси ризик пласмана по зајмовима за незапослене демобилисане борце, те дијелу кредитне линије из средстава ЕИВ-а која се реализује без посредника, због чега се врши детаљна анализа кредитне способности потенцијалних корисника средстава по овим линијама.

Банка не подлијеже под регулативу Агенције за банкарство РС и нема ограничења у смислу максималног износа кредита у односу на капитал, као ни ограничења у погледу висине обавезних резерви у Централној банци БиХ. Банка своје пословање заснива на Закону о ИРБРС имајући обавезу поштивања принципа очувања и увећања реалне вриједности капитала фондова којима управља.

У 2011. години, Банка је у случају 80 кредитних захтјева за кредите преко 100.000 КМ који се реализују путем финансијских посредника, те 14 кредитних захтјева за директним пласманом из средстава ЕИВ-а, припремила *Мишљење о процјени кредитног ризика*. Осим тога, припремила је и *Мишљење о куповини обвезница* десет (10) емитената из РС.

На кварталној основи, утврђивани су коефицијенти за орочавање слободних новчаних средстава, те су рађене Финансијске анализе пословних банака преко којих се врши пласман средстава фондова којима управља ИРБРС.

4. ОСТВАРЕЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ПЛАНОВА ЗА 2011. ГОДИНУ

Консолидована нето добит Банке и фондова у 2011. години износила је 37,7 милиона КМ. У истом периоду, готово сви фондови остварили су повећање добити.

4.1 ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА БАНКЕ ЗА 2011. ГОДИНУ

План рада Инвестиционо-развојне банке Републике Српске за 2011. годину са Финансијским планом, усвојен је Одлукама Владе Републике Српске, број: 04/1-012-2-23/11 од 19.01.2011. године и 04/1-012-2-1229/11, од 08.06.2011. године, са сљедећим елементима:

- укупно планирани пословни приходи.....6.081.800 КМ,
- укупно планирани пословни расходи.....5.986.800 КМ,
- инвестициона улагања2.026.912 КМ.

Финансијским планом предвиђено је да се укупни пословни расходи Банке финансирају из наплате годишње накнаде за управљање фондовима, а инвестициона улагања из средстава докапитализације.

Чланом 10. Закона о Инвестиционо-развојној банци Републике Српске („Службени гласник Републике Српске,“ број: 56/06) утврђено је право на наплату годишње накнаде за управљање, у складу са финансијским планом Банке и пословним резултатима фондова. Приходи од накнада за управљање фондовима представљају основни извор финансирања пословних расхода Банке.

У 2011. години, Банка је остварила укупне пословне приходе у износу од 8.212.569 КМ и укупне пословне расходе у износу од 5.263.090 КМ, односно остварена је бруто добит у износу од 2.949.479 КМ.

4.1.1 Остварени пословни приходи

У 2011. години, Банка је остварила укупне приходе у износу од 8.212.569 КМ. У њиховој структури највећи износ од 5.255.185 КМ или 64% представљају приходи од накнаде за управљање фондовима.

Према Одлуци о начину обрачуна и наплати накнаде за управљање фондовима, Одлука Владе Републике Српске, број: 04/1-012-1401/08, од 12.06.2008. године, обрачун аконтације накнаде за управљање фондовима врши се пропорционално планираним приходима фондова, односно годишња накнада за управљање фондовима утврђује се на бази планских показатеља, а на крају пословне године врши се корекција у складу са оствареним расходима Банке и оствареним приходима фондова.

Из обрачуна коначне обавезе по основу накнаде за управљање на дан 31.12.2011. године, Одлуком Владе број 04/1-012-2-309/12 од 23.02.2012. године, искључени су приходи Фонда становања и Фонда за развој и запошљавање који су настали као ефекат књиговодственог евидентирања укидања исправке вриједности потраживања за авансе дате за набавку пословног простора.

Обрачун коначне обавезе по основу накнаде за управљање на дан 31.12.2011. године и партиципирање појединих фондова у укупним расходима Банке, приказани су у сљедећој табели:

Табела 3: Обрачун коначне обавезе за накнаду за управљање фондовима, у КМ

Основ за обрачун = укупни остварени расходи Банке од 5.255.185 КМ				
ФОНДОВИ	Остварени приходи у 2011. години	% учешћа	Основ за обрачун	Коначна обавеза за накнаду за управљање у 2011. години
1	2	3	4	5= 3*4
Фонд за реституцију РС	11.147.284	26,39	5.255.185	1.386.959
Акцијски фонд РС	12.149.694	28,77	5.255.185	1.511.680
Фонд становања РС	5.443.764	12,89	5.255.185	677.320
Фонд за развој и запошљавање РС	10.458.174	24,76	5.255.185	1.301.219
Фонд за развој источног дијела РС	3.028.908	7,17	5.255.185	376.861
Фонд за управљање некретнинама и потраживањима РС	9.210	0,02	5.255.185	1.146
УКУПНО	42.237.034	100,00		5.255.185

Поред прихода од годишње накнаде за управљање фондовима који су остварени у износу од 5.255.185 КМ, Банка је остварила и друге приходе у износу од 2.957.384 КМ, а који обухватају:

- приходе од имплементације пројеката Свјетске банке у износу од 65.118 КМ,
- приходе од камата на орочена средства у износу од 76.965 КМ,
- приходе од камата на депозите по виђењу у износу 6.486 КМ,
- приходе од укидања исправке потраживања за авансе дате за пословни простор у износу од 2.704.199 КМ,
- остале приходе (рефундација боловања, приходи од укидања резервисања за донирана средства, остали приходи) у износу од 104.616 КМ.

Приходи од укидања исправке потраживања за авансе дате за пословни простор у износу од 2.704.199 КМ односе се на укидање исправке вриједности за дате авансе за набавку пословног простора у износу од 2.561.873 КМ, те исправку вриједности потраживања за накнаду штете од „Естетика-интерпројект“ у износу од 142.326 КМ.

Табела 4: Структура пословних прихода, у КМ

конто	СТРУКТУРА ПРИХОДА	2011. година		Индекс
		План	Извршење	
1	2	3	4	5=4/3
61	Приходи од накнада за управљање фондовима	5.986.800	5.255.185	88
61	Приходи од имплементације пројеката Свјетске банке	0	65.118	-
66	Приходи од камата на орочена средства	20.000	76.965	385
66	Приходи од камата на депозите по виђењу	5.000	6.486	130
66	Остали приходи	70.000	104.616	149
67	Приходи од укидања исправке потраживања за авансе дате за пословни простор	0	2.704.199	-
	УКУПНО	6.081.800	8.212.569	135

Укупно остварени приходи Банке у 2011. години већи су за 35% од планираног износа.

Приходи од накнаде за управљање фондовима остварени су у износу који је за 731.615 КМ или 12% мањи од планираног. Разлог томе је чињеница да је Банка у 2011. години остварила знатно мање укупне расходе од планираних, што је утицало на израду корекције аконтативног обрачуна накнаде за управљање и смањење обавеза фондова према Банци, по овом основу.

Структуру осталих прихода чине: приходи од потраживања по основу рефундације породичног и боловања преко тридесет (30) дана у износу од 54.288 КМ, приходи од укидања резервисања за донирана основна средства у износу од 34.136 КМ, приходи од укидања резервисања за накнаде и бенефиције запослених у износу од 10.717 КМ и остали неспецифицирани приходи у износу 5.475 КМ.

4.1.2 Остварени пословни расходи

Укупни пословни расходи за 2011. годину планирани су у износу од 5.986.800 КМ, а остварени су у износу од 5.263.090 КМ што је за 12% мање од плана. Наиме, током прошле године, Банка се у своме пословању руководила потребом остваривања уштеда на свим нивоима. У наставку је приказана структура планираних и остварених расхода Банке:

Табела 5: Структура пословних расхода, у КМ

конто	СТРУКТУРА РАСХОДА	2011. година		Индекс
		План	Извршење	
1	2	3	4	5=4/3
	Канцеларијски материјал	65.000	53.963	83
	Средства за чишћење и хигијену	13.000	10.031	77
	ХТЗ опрема	5.000	0	0
	Ауто гуме	10.000	7.064	71
	Остали потрошни материјал	5.000	984	20
	Непредвиђене набавке материјала	12.300	0	0
512	Трошкови материјала	110.300	72.042	65
	Гориво и мазиво за путничка моторна возила	50.000	36.622	73
	Електрична енергија	35.000	41.923	120
	Гријање	20.000	19.783	99
513	Трошкови горива и енергије	105.000	98.328	94
520	Трошкови бруто зарада (плата и топли оброк)	4.400.000	4.154.707	94
	Трошкови бруто накнада члановима надзорног одбора	58.000	39.801	69
	Трошкови бруто накнада члановима одбора за ревизију и директора интерне ревизије	33.000	31.841	96
522	Трошкови бруто накнада члановима надзорног одбора, одбора за ревизију и директора интерне ревизије	91.000	71.642	79
	Накнада трошкова за службена путовања	90.000	48.598	54
	Накнаде трошкова превоза у јавном саобраћају	80.000	67.988	85
	Услуге о привременим и повременим пословима и уговор о дјелу	20.000	5.778	29

	Остала лична примања	200.000	197.721	99
529	Трошкови бруто осталих личних расхода	390.000	320.085	82
	Услуге телефоније	60.000	54.112	90
	Услуге поштарине	35.000	21.704	62
	Услуге интернета	8.000	5.515	69
531	Трошкови ПТТ услуга	103.000	81.331	79
	Текуће одржавање службених возила	15.000	12.357	82
	Текуће одржавање рачунарске и друге опреме	18.000	9.322	52
	Текуће одржавање пословног простора	10.000	1.051	10
532	Трошкови текућег одржавања основних средстава	43.000	22.730	53
	Трошкови закупа канцеларијског простора	70.000	69.639	99
	Остали трошкови закупа сала за презентације и едукације	10.000	4.357	44
533	Трошкови закупа	80.000	73.996	92
	Креативне услуге	5.000	4.077	81
	Производња	18.000	1.681	9
	Закуп медија	30.000	21.734	72
535	Трошкови рекламе и пропаганде	53.000	27.492	52
539	Трошкови комуналних услуга	15.000	6.287	42
54	Трошкови амортизације и резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	155.000	105.052	68
	Процјене државног капитала у предузећима и остале процјене	85.000	25.959	30
	Услуге ревизије финансијских извјештаја	36.000	35.100	97
	Услуге правног заступања	50.000	6.000	12
	Актуарске услуге	3.000	0	0
	Услуге стручног образовања запослених (едукације, семинари, симпозијуми и сл.)	80.000	22.416	28
	Здравствене услуге-систематски преглед запослених	25.000	24.575	98
	Графичке услуге и услуге коричења	2.500	46	2
	Остале непроизводне услуге	24.000	15.077	63
550	Трошкови непроизводних услуга	305.500	129.173	42
551	Трошкови репрезентације	40.000	29.267	73
	Услуге осигурања имовине и лица	10.000	2.350	23
	Услуге осигурања службених возила (обавезно и каско)	16.500	5.987	36
552	Трошкови премије осигурања	26.500	8.337	31
553	Трошкови платног промета	3.000	754	25
554	Трошкови чланарина	1.500	1.965	131
	Порези за накнаде коришћења вода, накнаде за шуме и сл.	15.000	15.857	106

555	Трошкови пореза	15.000	15.857	106
	Доприноси за запошљавање и професионалну рехабилитацију инвалида	10.000	7.560	76
556	Трошкови доприноса	10.000	7.560	76
	Стручна литература и претплата на часописе	20.000	13.804	69
	Таксе и друге накнаде	20.000	20.417	102
559	Остали нематеријални трошкови	40.000	34.221	86
570, 576	Мањкови и неотписана вриједност опреме	0	2.264	-
	УКУПНО	5.986.800	5.263.090	88

Из табеларног прегледа је евидентно да су трошкови пословања, углавном остварени у планираним оквирима.

Трошкови електричне енергије већи су за 20% у односу на планиране трошкове за ове намјене. Наиме, услед изузетно ниских температура током зимских мјесеци повећана је потрошња електричне енергије у просторима који се грију помоћу овог енергента.

Порези за накнаде коришћења вода, накнаде за шуме и сл. већи су за 6% у односу на планиране јер су исти условљени величином остварених прихода.

Трошкови за таксе и друге накнаде, у највећем дијелу, односе се на судске таксе плаћене за тужбу и судско поравнање. Из наведеног разлога трошкови за ове намјене већи за 2% у односу планиране.

4.1.3 Остварена инвестициона улагања

Укупна инвестициона улагања у 2011. години планирана су у износу од 2.026.912 КМ, а остварена су у износу од 1.429.252 КМ или 70% од планираног износа.

У наредној табели дата је структура планираних и остварених инвестиционих улагања у 2011. години:

Табела 6: *Инвестициона улагања, у КМ*

конто	СТРУКТУРА УЛАГАЊА	2011. година		Индекс
		План	Извршење	
1	2	3	4	5=4/3
014	Нематеријална улагања	53.500	3.802	7
021	Пословни простор	1.383.712	1.382.183	100
022	Рачунарска и остала опрема	72.000	43.267	60
022	Дигитална телефонска централа	20.000	0	0
022	Канцеларијски и остали намјештај	450.000	0	0
022	Декоративна опрема	10.000	0	0
014/022	Непредвиђена инвестициона улагања	37.700	0	0
	УКУПНО	2.026.912	1.429.252	70

Инвестициона улагања за пословни простор у износу од 1.382.183 КМ остварена су готово на нивоу планираног износа. Наиме, Влада РС, на сједници одржаној дана 07.04.2011.

године, донијела је Одлуку о условима за закључење судског поравнања („Службени гласник Републике Српске,“ број: 41/11) којом је одобрено закључење судског поравнања у предмету рјешавања спора ИРБРС, Фонда за развој и запошљавање РС и Фонда становања РС са „Естетика интерпројекат“ д.о.о. Бања Лука, у вези са купопродајом пословних простора.

Судско поравнање број: 57 0 Ps 086795 10 Ps закључено је дана 06.06.2011. године. Наведеним поравнањем утврђено је да Банка финансира завршне радове на купљеном пословном простору.

Продавац је дана 06.10.2011. обавијестио Банку, да су радови на поменутом објекту у завршној фази, као и да је предао захтјев за издавање употребне дозволе. Одјелење за просторно уређење Административне службе Града Бањалука је дана 16.02.2012. године под бројем 03-360-561/11 издало рјешење о одобрењу за употребу за стамбено-пословни објекат у ул. Видовданска бб. Наведено рјешење је постало правоснажно дана 17.02.2012. године. У тренутку припреме овог Извјештаја, Банка се налазила у процесу опремања и пресељења у нове пословне просторије.

Остале ставке инвестиционих улагања нису остварене у планираном износу јер пресељење у нове пословне просторије није реализовано у 2011. години.

Независни ревизор² је изразио **позитивно мишљење** о финансијским извјештајима Инвестиционо-развојне банке а.д. Бања Лука за пословну 2011. годину.

Из наведених података о оствареном финансијском пословању евидентно је да је Банка у 2011. години остварила бруто добит у износу од 2.949.479 КМ, као разлику између укупно остварених прихода у износу од 8.212.569 КМ и укупно остварених расхода у износу од 5.263.090 КМ. Након издвајања пореза на добит од 290.571 КМ, **нето добит износи 2.658.908 КМ.**

4.2 ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ФОНДА ЗА РАЗВОЈ И ЗАПОШЉАВАЊЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. БАЊА ЛУКА ЗА 2011. ГОДИНУ

Законом о Фонду за развој и запошљавање Републике Српске („Службени гласник Републике Српске,“ број: 56/06) уређује се оснивање, правни статус, дјелатности и начин управљања Фондом за развој и запошљавање Републике Српске (у даљем тексту: Фонд).

Фонд је уписан у судски регистар Основног суда у Бања Луци, дана 16.10.2007. године.

Управљање Фондом врши Инвестиционо-развојна банка Републике Српске а.д. Бања Лука (у даљем тексту: Банка).

Основна дјелатност Фонда је имплементација развојних пројеката кроз: одобравање и пласирање средстава на кредитној или грант основи, улагање у хартије од вриједности емитената из Републике Српске, прибављање средстава са домаћег и међународног финансијског тржишта, додјелу средстава малим и средњим предузећима и предузетницима и друго кредитно и финансијско посредовање.

Финансијски план Фонда за развој и запошљавање Републике Српске за 2011. годину усвојила је Управа Банке, у надлежности Управног одбора Фонда, Одлуке број: 02-УОФ-128/11, од 24.02.2011. године и 02-УОФ-449/11, од 13.07.2011. године, са сљедећим елементима:

² Независну ревизију финансијских извјештаја Инвестиционо-развојне банке Републике Српске а.д. Бања Лука извршио је KPMG B-H d.o.o Сарајево.

- укупно планирани пословни приходи..... 9.316.000 КМ,
- укупно планирани пословни расходи.....5.721.015 КМ.

У 2011. години, Фонд је остварио укупне пословне приходе у износу од 11.179.654 КМ и укупне пословне расходе у износу од 2.581.933 КМ, односно остварена је бруто добит у износу од 8.597.721 КМ.

У текстуалном дијелу слиједи објашњење појединих категорија планираних и остварених пословних прихода и расхода у 2011. години, а у табеларном дијелу дат је синтетички и аналитички приказ планираних и остварених пословних прихода и расхода који су разврстани у складу са *Контним оквиром за предузећа и задруге*.

4.2.1 Остварени пословни приходи

У 2011. години, Фонд је остварио укупне пословне приходе у износу од 11.179.654 КМ и већи су за 20% од планираног износа.

Пословни приходи Фонда обухватају: *приходе од камата на пласирана средства на кредитној основи, приходе од пласмана у ХоВ, финансијске приходе и добитке по основу продаје обвезница*. Структура планираних и остварених пословних прихода приказана је у сљедећој табели:

Табела 7: Структура пословних прихода, у КМ

конто	ВРСТА ПРИХОДА	2011. година		Индекс
		План	Извршење	
1	2	3	4	5=4/3
661	Приход од камата на пласирана средства	7.866.000	8.081.554	103
661	Приходи од пласмана у ХоВ	1.250.000	1.536.909	123
661	Остали приходи	200.000	839.711	420
677	Приходи од укидања исправке вриједности за авансе дате за пословни простор	0	721.480	-
	УКУПНО	9.316.000	11.179.654	120

У структури укупних прихода, највећи износ од 8.081.554 КМ или 72% односи се на приходе од камата на пласирана средства на кредитној основи.

Приходи од пласираних средстава у ХоВ планирани су у износу од 1.250.000 КМ, а обухватају приходе од камата по основу ХоВ са фиксним роком доспјећа. Остварени приходи по овом основу износе 1.536.909 КМ и већи су за 23% од планираног износа. Наиме, са стањем на дан 31.12.2011. године, у власништву Фонда налазиле су се обвезнице емитената - јединице локалне самоуправе: *Шамац, Бијељина, Брод, Котор Варош, Србац*, те привредних субјеката: *Атлантик ББ, Balkan Investment Bank AD Ванја Лука, Нова банка а.д. Бања Лука, Боска Бања Лука, Унис – фабрика цијеви Дервента*.

Остали приходи остварени су у износу од 839.711 КМ и већи су за 320% од планираних. Ови приходи обухватају *приходе од камата на орочена средства, приходе од камата на депозите по виђењу, приходе од затезних камата и накнада на повучена, а непласирана средства, те приходе од накнада за обраду зајмова по кредитним линијама из средстава ЕИВ и WB*.

4.2.2 Остварени пословни расходи

У 2011. години, остварени су расходи у укупном износу од 2.581.933 КМ што је за 55% мање од планираног износа.

Табела 8: Структура пословних расхода, у КМ

конто	ВРСТА ТРОШКОВА	2011. година		Индекс
		План	Извршење	
1	2	3	4	5=4/3
520	Трошкови бруто зарада (плата и топли оброк)	70.000	65.065	93
	Накнада трошкова за службена путовања	5.000	20	0
	Накнада трошкова за превоз	2.000	560	28
	Остала лична примања	8.600	1.120	13
529	Остали лични расходи у бруто износу	15.600	1.700	11
531	Трошкови ПТТ услуга	1.800	1.030	57
532	Трошкови текућег одржавања основних средстава	0	1.569	-
533	Трошкови закупа канцеларијског простора	6.000	5.217	87
540	Трошкови амортизације	40.000	33.904	85
541	Трошкови дугорочних резервисања	1.600.000	544.855	34
	Трошкови ревизије	14.100	13.268	94
	Трошкови правног заступања	20.000	0	0
	Накнада за управљање	1.938.515	1.301.219	67
	Трошкови берзанских посредника	40.000	18.762	47
	Трошкови стручног усавшавања	3.500	0	0
	Остале непроизводне услуге	10.000	5.148	51
550	Трошкови непроизводних услуга	2.026.115	1.338.397	66
551	Трошкови репрезентације	2.000	1.285	64
552	Трошкови осигурања имовине и лица	2.000	892	45
553	Трошкови платног промета	15.000	12.749	85
	Порези за накнаде коришћења вода, накнаде за шуме	15.000	12.740	85
	Републичке и комуналне таксе	6.000	5.400	90
555	Трошкови пореза	21.000	18.140	86
	Стручна литература и часописи	1.500	600	40
	Таксе и друге накнаде	100.000	60.432	60
559	Остали нематеријални трошкови	101.500	61.032	60
561	Расходи камата по кредитима WB и EIB	1.800.000	485.385	27

562	Негативне курсне разлике	20.000	10.713	53
	УКУПНО	5.721.015	2.581.933	45

У наставку слиједи објашњење за поједине, значајније ставке остварених расхода у 2011. години:

Накнада за управљање Фондом остварена је у износу од 1.301.219 КМ и мања је за 33% у односу на планиран износ. Мањи расходи по овом основу резултат су начина обрачуна накнаде за управљање, јер се обрачун аконтације накнаде врши пропорционално планираним приходима фондова, односно годишња накнада за управљање фондovima утврђује се на бази планских показатеља, а на крају пословне године врши се корекција у складу са оствареним расходима Банке и оствареним приходима фондова. Банка је у 2011. години остварила знатно мање укупне расходе од планираних, што је утицало на израду корекције аконтативног обрачуна накнаде за управљање и смањење обавеза Фонда према Банци, по овом основу.

Расходи камата обухватају сервисне трошкове по кредитима Свјетске банке и трошкове камата по кредитним линијама из средстава ЕИВ.

Трошкови дугорочног резервисања представљају резервисања за ризике и могуће губитке по основу дугорочних финансијских пласмана. Велико одступање остварених од планираних трошкова дугорочног резервисања настало је као посљедица формирања резервисања за пласирана средства директно крајњим корисницима. Трошкови за ове намјене планирани су на бази остварених трошкова у претходном периоду, када су, по препоруци Центра за управљање ризицима, извршена резервисања за средства пласирана преко три пословне банке и директне пласмане. На дан 31.12.2011. године, по препоруци Центра за управљање ризицима, извршена су резервисања само за средства пласирана директно крајњим корисницима што је утицало на смањење трошкова по овом основу. По основу ових трошкова Фонд није остварио новчане одливе.

Трошкови пореза обухватају накнаде за шуме, воде и противпожарну заштиту. Већина трошкова пореза је у директно пропорционалној вези са оствареним приходима, односно обрачунавају се у процентуалном износу од остварених прихода.

Независни ревизор³ је изразио **мишљење с резервом** о финансијским извјештајима Фонда за развој и запошљавање Републике Српске а.д. Бања Лука за пословну 2011. годину.

Као основу за исказивање мишљења с резервом независни спољни ревизор је навео наслагање у погледу рачуноводственог третмана и обухвата курсних разлика насталих прерачунавањем обавеза по основу примљених дугорочних кредита деноминираних у иностраној валути.

Наиме, према одредбама Закона о Фонду за развој и запошљавање Републике Српске, средства Фонда образују се из кредита домаћих и међународних организација и институција, домаћих и иностраних донација, емисија хартија од вриједности у земљи и иностранству, буџета РС и буџета општина, наплате камата по пласираним кредитима и других извора. Кроз реализацију пројеката у сарадњи са Свјетском банком, Фонд је изложен ризику промјене девизног курса. Ефекти овог ризика, у виду позитивних и негативних курсних разлика, рачуноводствено се третирају и обухватају у складу са Правилима о измјенама правилника о рачуноводству – књиговодству и рачуноводственим политикама. Основ за мишљење с резервом је техничке природе. Произашао је из разлика у виђењу и

³ Независну ревизију финансијских извјештаја Фонда за развој и запошљавање Републике Српске а.д. Бања Лука извршио је KPMG B-H d.o.o Сарајево.

тумачењу рачуноводствених стандарда и, као такав није последица лошег пословања и управљања овим Фондом.

Из наведених података о финансијском пословању Фонда евидентно је да је Фонд, у извјештајном периоду, остварио бруто добит у износу од 8.597.721 КМ, као разлику између остварених укупних прихода у износу од 11.179.654 КМ и остварених укупних расхода у износу од 2.581.933 КМ. Након издвајања пореза на добит у висини од 692.577 КМ, остварена је **нето добит у висини од 7.905.144 КМ.**

4.3 ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ФОНДА СТАНОВАЊА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. БАЊА ЛУКА ЗА 2011. ГОДИНУ

Законом о Фонду становања Републике Српске („Службени гласник Републике Српске,“ број: 56/06) уређује се оснивање, правни статус, дјелатност и начин управљања Фондом становања Републике Српске (у даљем тексту: Фонд).

Фонд је уписан у судски регистар Основног суда у Бања Луци, дана 27.06.2007. године.

Управљање Фондом врши Инвестиционо-развојна банка Републике Српске а.д. Бања Лука (у даљем тексту: Банка).

Основна дјелатност Фонда је прикупљање и пласирање финансијских средстава за стамбене потребе грађана.

Финансијски план Фонда становања Републике Српске за 2011. годину усвојила је Управа Банке, у надлежности Управног одбора Фонда, Одлуке број: 02-УОФ-145/11, од 28.02.2011. године и 02-УОФ-455/11, од 13.07.2011. године, са сљедећим елементима:

- укупно планирани пословни приходи5.325.000 КМ,
- укупно планирани пословни расходи 1.509.850 КМ.

У 2011. години, Фонд је остварио укупне пословне приходе у износу од 7.454.156 КМ и укупне пословне расходе у износу од 918.382 КМ, односно остварена је бруто добит у висини од 6.535.774 КМ.

У текстуалном дијелу слиједи објашњење појединих категорија планираних и остварених пословних прихода и расхода за 2011. годину, а у табеларном дијелу дат је синтетички и аналитички приказ планираних и остварених пословних прихода и расхода који су разврстани у складу са *Контним оквиром за предузећа и задруге.*

4.3.1 Остварени пословни приходи

У 2011. години, Фонд је остварио укупне пословне приходе у износу од 7.454.156 КМ који су већи за 2.129.156 КМ или 40% од планираног износа.

Табела 9: Структура пословних прихода, у КМ

конто	ВРСТА ПРИХОДА	2011. година		Индекс
		План	Извршење	
1	2	3	4	5=4/3
661	Приходи од камата на пласирана средства на кредитној основи	5.075.000	5.129.652	101

651, 659 дио 661, 670	Остали приходи	250.000	314.112	126
677	Приход од укидања исправке потраживања за авансе дате за пословни простор	0	2.010.392	-
	У К У П Н О	5.325.000	7.454.156	140

Приходи од камата на пласирана средства на кредитној основи остварени су у износу од 5.129.652 КМ и већи су за 1% од планираних. Ови приходи чине 69% укупно остварених прихода.

Остали приходи остварени су у износу од 314.112 КМ, а обухватају: *приходе по основу затезних камата за неблаговремено плаћање откупљених станова, приходе од камата по основу орочених средстава и депозита по виђењу, приходе од наплате дијела судских трошкова и такса по рјешењима суда за тужене дужнике, као и приходе Фонда од закупнина неприватизованих станова.* У структури укупно остварених прихода, ови приходи учествују са 4%.

Приход од укидања исправке потраживања за авансе дате за пословни простор остварени су у износу од 2.010.392 КМ. Ови приходи нису били планирани, а чине 27% укупно остварених прихода. Исти су настали на основу закључења судског поравнања у предмету рјешавања спора ИРБРС, Фонда за развој и запошљавање РС и Фонда становања РС са „Естетика интерпројекат“ д.о.о. Бања Лука, у вези са купопродајом пословних простора. Судско поравнање број: 57 0 Ps 086795 10 Ps закључено је дана 06.06.2011. године.

4.3.2 Остварени пословни расходи

Укупно остварени расходи Фонда, у 2011. години, износе 918.382 КМ и мањи су за 39% од планираног износа. У наставку је приказана структура планираних и остварених расхода.

Табела 10: Структура пословних расхода, у КМ

конто	ВРСТА ТРОШКОВА	2011. година		Индекс
		План	Извршење	
1	2	3	4	5=4/3
	Гориво и мазиво за службена возила	1.000	0	0
	Електрична и топлотна енергија	0	0	0
513	Трошкови горива и енергије	1.000	0	0
520	Трошкови бруто зарада (плата и топли оброк)	70.000	65.330	93
	Накнаде трошкова за службена путовања	1.000	0	0
	Накнаде трошкова превоза у јавном саобраћају	1.000	184	18
	Остала лична примања	8.600	1.120	13
529	Остали лични расходи у бруто износу	10.600	1.304	12
	Трошкови телефона	1.800	1.125	63
531	Трошкови ПТТ услуга	1.800	1.125	63
532	Трошкови текућег одржавања основних средстава	1.000	0	0
540	Трошкови амортизације	20.000	10.574	53

	Трошкови ревизије	19.000	17.503	92
	Накнада за управљање	1.108.050	677.320	61
	Услуге правног заступања	100.000	37.449	37
	Трошкови стручног усавршавања	1.000	0	0
	Остале непроизводне услуге	10.000	1.930	19
550	Трошкови непроизводних услуга	1.238.050	734.202	59
551	Трошкови репрезентације	0	0	0
552	Трошкови осигурања имовине и лица	5.000	557	11
553	Трошкови платног промета	4.000	977	24
554	Трошкови чланарина	1.500	1.475	98
	Порези за накнаде коришћења вода, накнаде за шуме и сл.	10.000	8.212	82
	Комунална и републичка такса	5.400	5.400	100
555	Трошкови пореза	15.400	13.612	88
	Стручна литература и часописи	1.500	511	34
	Таксе и друге накнаде	130.000	82.992	64
559	Остали нематеријални трошкови	131.500	83.503	64
570,576	Неотписана вриједност опреме и мањкови	0	38	0
	Трошкови судских и других спорова	10.000	5.685	57
579	Остали расходи	10.000	5.685	57
	УКУПНО	1.509.850	918.382	61

Из табеларног прегледа је евидентно да су сви трошкови пословања Фонда остварени у границама планираних износа.

Накнада за управљање Фондом остварена је у износу од 677.320 КМ и мања је за 39% у односу на планирани износ. Мањи расходи по овом основу резултат су начина обрачуна накнаде за управљање, јер се обрачун аконтације накнаде за управљање врши пропорционално планираним приходима фондова, односно годишња накнада за управљање фондовима утврђује се на бази планских показатеља, а на крају пословне године врши се корекција у складу са оствареним расходима Банке и оствареним приходима фондова.

Банка је, у 2011. години, остварила знатно мање укупне расходе од планираних, што је утицало на израду корекције аконтативног обрачуна накнаде за управљање и смањење обавеза Фонда према Банци, по овом основу.

Независни ревизор⁴ је изразио **мишљење с резервом** о финансијским извјештајима Фонда становања Републике Српске а.д. Бања Лука за пословну 2011. годину.

Као основу за исказивање мишљења с резервом независни спољни ревизор је навео је

⁴ Независну ревизију финансијских извјештаја Фонда становања Републике Српске а.д. Бања Лука извршио је KPMG B-H d.o.o Сарајево.

неслагање у погледу почетног признавања и накнадне исправке вриједности бескаматних потраживања од физичких лица по основу откупа државних станова.

Рачуноводствени обухват потраживања од физичких лица по основу откупа државних станова усклађен је са позитивним законским рјешењима који уређују област откупа државних станова у РС. Основ за изношење мишљења с резервом је техничке природе и није произашао из лошег пословања и управљања Фондом. Наиме, Фонд становања РС је поступао у складу са домаћом регулативом која, према мишљењу независног ревизора није у потпуности усклађена са међународним рачуноводственим стандардима.

Из наведених података о оствареном финансијском пословању евидентно је да је Фонд у 2011. години остварио бруто добит у износу од 6.535.774 КМ, као разлику између укупно остварених прихода у износу од 7.454.156 КМ и укупно остварених расхода у износу од 918.382 КМ. Након издвајања пореза на добит од 651.127 КМ, **нето добит износи 5.884.647 КМ.**

4.4 ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ФОНДА ЗА РАЗВОЈ ИСТОЧНОГ ДИЈЕЛА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. ЛУКАВИЦА ЗА 2011. ГОДИНУ

Законом о Фонду за развој источног дијела Републике Српске („Службени гласник Републике Српске,“ број: 52/07) уређује се оснивање, правни статус, дјелатности и начин управљања Фондом за развој источног дијела Републике Српске а.д. Лукавица (у даљем тексту: Фонд).

Фонд је уписан у судски регистар Основног суда у Сокоцу, дана 19.10.2007. године.

Циљ оснивања Фонда је подршка развојним пројектима у источном дијелу Републике Српске, а у вези са: повећањем запослености и подршком функционисању тржишта рада, подстицањем производње и извоза, подстицањем пољопривредне производње, подстицањем туризма, подстицањем оснивања и развоја малих и средњих предузећа, побољшањем постојећих и изградњом нових инфраструктурних објеката, руралним развојем и подстицањем увођења европских стандарда у постојеће привредне субјекте.

Да би се остварили наведени циљеви, Фонд учествује у остваривању развојних пројеката кроз: одобравање и пласирање средстава на кредитној основи, улагањем у хартије од вриједности емитената из источног дијела Републике Српске и прибављањем средстава са домаћег и међународног финансијског тржишта.

Управљање Фондом врши Инвестиционо-развојна банка Републике Српске а.д. Бања Лука (у даљем тексту: Банка).

Финансијски план Фонда за развој источног дијела Републике Српске за 2011. годину усвојила је Управа Банке, у надлежности Управног одбора Фонда, Одлуке број: 02-УОФ-130/11, од 24.02.2011. године и 02-УОФ-451/11 од 13.07.2011.године са сљедећим елементима:

- укупно планирани пословни приходи2.530.000 КМ,
- укупно планирани пословни расходи 884.954 КМ.

У 2011. години, Фонд је остварио укупне пословне приходе у износу од 3.028.908 КМ и укупне пословне расходе у износу од 555.254 КМ, односно остварена је бруто добит у висини од 2.473.654 КМ.

У текстуалном дијелу слиједи објашњење појединих категорија планираних и остварених пословних прихода и расхода за 2011. годину, а у табеларном дијелу дат је синтетички и

аналитички приказ планираних и остварених пословних прихода и расхода који су разврстани у складу са *Контним оквиром за предузећа и задруге*.

4.4.1 Остварени пословни приходи

У 2011. години, Фонд је остварио укупне пословне приходе у износу од 3.028.908 КМ и већи су за 20% од планираног износа. Пословни приходи Фонда обухватају: приходе од камата на пласирана средства на кредитној основи, приходе од пласмана у ХоВ и финансијске приходе.

У наредној табели дата је структура планираних и остварених пословних прихода:

Табела 11: Структура пословних прихода, у КМ

конто	Структура	2011. година		Индекс
		План	Извршење	
1	2	3	4	5=4/3
661	Приходи од пласираних средстава на кредитној основи	1.720.000	1.599.544	93
661	Приходи од пласираних средстава у ХоВ	720.000	779.534	108
661	Финансијски приходи	90.000	649.830	722
	У К У П Н О	2.530.000	3.028.908	120

У структури укупних остварених прихода, највећи износ од 1.599.544 КМ или 53% су приходи од камата на пласирана средства на кредитној основи.

Приходи од пласираних средстава у ХоВ обухватају приходе од камата по основу ХоВ са фиксним роком доспијећа. Остварени су у износу од 779.534 КМ и већи су за 8% од планираних. У власништву Фонда, на дан 31.12.2011. године, налазиле су се обвезнице општина *Источни Стари Град*, *Лопаре*, *Осмаци*, те обвезнице емитената „*Планинско добро*“ *Невесинје* и „*Јахорина*“ *ОЦ Пале*.

Финансијски приходи обухватају *приходе од камата на орочена средства, приходе од камата на депозите по виђењу и приходе од затезних камата и накнада на повучена, а непласирана средства*. Остварени су у износу од 649.830 КМ што је за 622% више од планираног износа.

4.4.2 Остварени пословни расходи

У 2011. години, Фонд је остварио расходе у укупном износу од 555.254 КМ и мањи су за 27% од планираног износа. У наставку је приказана структура планираних и остварених расхода за 2011. годину:

Табела 12: Структура пословних расхода, у КМ

конто	ВРСТА ТРОШКОВА	2011. година		Индекс
		План	Извршење	
1	2	3	4	5=4/3
512	Трошкови материјала	1.000	0	0

513	Трошкови горива и енергија	6.000	304	5
520	Трошкови бруто зарада (плата и топли оброк)	61.000	58.316	96
529	Остали лични расходи у бруто износу	24.100	16.374	68
531	Трошкови ПТТ услуга	3.800	1.880	49
533	Трошкови закупа	12.000	0	0
540	Трошкови амортизације	100	16	16
541	Трошкови резервисања за пласирана средства	70.000	0	0
550	Трошкови непроизводних услуга	612.954	413.694	67
551	Трошкови репрезентације	2.000	0	0
554	Трошкови платног промета	700	314	45
	Порези за накнаде коришћења вода, накнаде за шуме и сл.	4.000	4.741	118
	Комунална и републичка такса	6.000	5.350	89
555	Трошкови пореза	10.000	10.091	101
	Стручна литература и часописи	1.300	351	27
	Таксе и друге накнаде	80.000	53.914	67
559	Остали нематеријални трошкови	81.300	54.265	67
	У К У П Н О	884.954	555.254	63

Накнада за управљање Фондом остварена је у износу од 413.694 КМ и мања је за 33% у односу на планиран износ. Мањи расходи по овом основу резултат су начина обрачуна накнаде за управљање, јер се обрачун аконтације накнаде за управљање врши пропорционално планираним приходима фондова, односно годишња накнада за управљање фондовима утврђује се на бази планских показатеља, а на крају пословне године врши се корекција у складу са оствареним расходима Банке и оствареним приходима фондова.

Из табеларног прегледа евидентно је да су трошкови пословања Фонда, углавном остварени у планираним оквирима.

Независни ревизор⁵ је изразио **позитивно мишљење** о финансијским извјештајима Фонда за развој источног дијела Републике Српске а.д. Лукавица за пословну 2011. годину.

Из наведених података о оствареном финансијском пословању евидентно је да је Фонд, у 2011. години, остварио бруто добит у износу од 2.473.654 КМ, као разлику између остварених укупних прихода од 3.028.908 КМ и остварених укупних расхода од 555.254 КМ. Након издвајања пореза на добит у висини од 104.429 КМ, остварена је **нето добит у износу од 2.369.225 КМ.**

⁵ Независну ревизију финансијских извјештаја Фонда за развој источног дијела Републике Српске а.д. Лукавица извршио је KPMG B-H d.o.o Сарајево.

4.5 ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ФОНДА ЗА РЕСТИТУЦИЈУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. БАЊА ЛУКА ЗА 2011. ГОДИНУ

Законом о Фонду за реституцију Републике Српске („Службени гласник Републике Српске,“ број: 56/06) уређује се оснивање, правни статус, дјелатност и начин управљања Фондом за реституцију Републике Српске (у даљем тексту: Фонд).

Фонд је уписан у судски регистар Основног суда у Бања Луци, дана 08.06.2007. године.

Управљање Фондом врши Инвестиционо-развојна банка Републике Српске а.д. Бања Лука (у даљем тексту: Банка).

Финансијски план Фонда за реституцију Републике Српске за 2011. годину усвојила је Управа Банке, у надлежности Управног одбора Фонда, Одлуке број: 02-УОФ-126/11, од 24.02.2011. године и 02-УОФ-447/11, од 13.07.2011. године, са сљедећим елементима:

- укупно планирани пословни приходи..... 4.700.000 КМ,
- укупно планирани пословни расходи..... 4.062.097 КМ.

У 2011. години, Фонд је остварио укупне пословне приходе у износу од 11.147.284 КМ и укупне пословне расходе у износу од 2.360.933 КМ, односно остварена је бруто добит у висини од 8.786.351 КМ.

У текстуалном дијелу слиједи објашњење појединих категорија планираних и остварених пословних прихода и расхода за 2011. годину, а у табеларном дијелу дат је синтетички и аналитички приказ планираних и остварених пословних прихода и расхода, разврстаних по *Контном оквиру за инвестиционе фондове*.

4.5.1 Остварени пословни приходи

У 2011. години, Фонд је остварио укупне пословне приходе у износу од 11.147.284 КМ што је за 137% више од планираног износа.

Пословни приходи Фонда обухватају: *приходе од дивиденде, приходе од камата и амортизације премије (дисконта) по основу ХоВ са фиксним роком доспијећа, реализоване добитке од продаје ХоВ и финансијске приходе*.

У структури укупних прихода Фонда, приходи од дивиденде учествују са 9.248.100 КМ или 83%. У наредној табели приказана је структура планираних и остварених пословних прихода Фонда у 2011. години:

Табела 13: Структура пословних прихода, у КМ

група рачуна	Структура	2011. година		Индекс
		План	Извршење	
1	2	3	4	5=4/3
700	Приходи од дивиденде	3.450.000	9.248.100	268
701,702	Приходи од камата по основу ХоВ	850.000	1.142.023	134
710	Реализовани добици на продаји ХоВ	200.000	367.849	184
730	Финансијски приходи	200.000	389.312	195
	У К У П Н О	4.700.000	11.147.284	237

Приходи од дивиденде већи су за 168% од планираних прихода по овом основу, а највећи износ од 8.054.283 КМ остварен је од дивиденде *Телекома Српске а.д. Бања Лука*.

Приходи од камата по основу ХоВ обухватају приходе од камата и амортизације премије (дисконта) по основу ХоВ са фиксним роком доспијећа. У власништву Фонда, на дан 31.12.2011. године, налазиле су се *обвезнице старе девизне штедње Републике Српске, обвезнице општина Градишка, Лакташи, Нови Град, Кнежево, Србац, обвезнице Града Бања Луке* и пословних субјеката „*Balkan Investment Bank*“ АД Вања Лука, „*Нова банка*“ а.д. Бања Лука, „*Farmland*“ а.д. Нова Топола, „*Унис фабрика цијеви*“ а.д. Дервента, РК „*Боска*“ а.д. Бања Лука и „*Атлантик ББ*“ д.о.о. Бања Лука. У прошлој години, највише прихода остварено је од камата на обвезнице општина Градишка, у износу од 192.880 КМ, Лакташи, у износу од 167.455 КМ, Кнежево, у износу од 159.326 КМ и камата на обвезнице предузећа „*Унис фабрика цијеви*“ а.д. Дервента, у износу од 173.234 КМ.

У складу са важећим законским прописима, реализовани добици на продаји ХоВ настају као резултат продаје акција из портфеља Фонда по цијени која је виша од њихове набавне вриједности. За набавку акција из портфеља Фонда нису остварени одливи новчаних средстава. Набавна вриједност акција утврђена је у складу са Уредбом о методологији за утврђивање нето вриједности имовине Акцијског фонда Републике Српске и Фонда за реституцију Републике Српске, а на основу Извјештаја ЦРХОВ из фебруара 2007. године.

Реализовани добици на продаји хартија од вриједности остварени су у износу од 367.849 КМ што је за 84% више од планираног износа.

Финансијски приходи, највећим дијелом потичу од инвестирања слободних новчаних средстава Фонда код пословних банака, и то од камата на орочена средства и камата на депозите по виђењу. Ови приходи остварени су у износу који је за 95% већи од планираног.

4.5.2 Остварени пословни расходи

Укупни пословни расходи су остварени у износу од 2.360.933 КМ и мањи су за 42% од планом утврђеног износа.

Табела 14: Структура пословних расхода, у КМ

група рачуна	Структура	2011. година		Индекс
		План	Извршење	
1	2	3	4	5=4/3
600	Накнада за управљање	977.997	1.386.959	142
601	Трошкови куповине и продаје ХоВ	100.000	33.996	34
	Трошкови бруто зарада	70.000	66.522	95
	Остала лична примања	9.500	1.120	12
	Накнада за превоз	600	175	29
603	Бруто примања запослених	80.100	67.817	85
604	Трошкови екстерне ревизије	10.600	10.161	96
605	Накнада депозитару	35.000	35.005	100
606	Трошкови платног промета	600	377	63

607	Трошкови пореза	0	12.445	-
	Накнаде трошкова за службена путовања	5.000	0	0
	Трошкови телефона	1.800	1.056	59
	Стручна литература и часописи	1.500	497	33
	Трошкови стручног усавршавања	3.500	0	0
	Трошкови репрезентације	2.000	1.742	87
	Трошкови правног заступања	20.000	0	0
	Таксе и друге накнаде	15.000	5.400	36
	Остали расходи	9.000	1.267	14
609	Остали дозвољени расходи Фонда	57.800	9.962	17
610	Реализовани губици од улагања	2.800.000	804.211	29
	УКУПНО	4.062.097	2.360.933	58

Трошкови пословања Фонда углавном су остварени у планским оквирима. Међутим, прекорачење планираних трошкова евидентно је код трошкова накнаде за управљање који су за 42% већи од Плана. Ово одступање резултат је начина обрачуна накнаде и чињенице да је Фонд у 2011. години остварио знатно веће приходе од планираних. Обрачун аконтације накнаде за управљање фондовима врши се пропорционално планираним приходима фондова, односно годишња накнада за управљање фондовима утврђује се на бази планских показатеља, а на крају пословне године врши се корекција у складу са оствареним расходима Банке и оствареним приходима фондова (Одлука Владе Републике Српске, број: 04/1-012-1401/08, од 12.06.2008. године). С обзиром да је Фонд остварио знатно веће приходе од планираних, повећано је његово партиципирање у укупним расходима Банке, што је утицало и на повећање расхода по овом основу.

Независни ревизор⁶ је изразио **позитивно мишљење** о финансијским извјештајима Фонда за реституцију Републике Српске а.д. Бања Лука за пословну 2011. годину.

Из наведених података о оствареном финансијском пословању евидентно је да је Фонд остварио **брuto добит у износу од 8.786.351 КМ**, као разлику између укупно остварених прихода у износу од 11.147.284 КМ и укупно остварених расхода у износу од 2.360.933 КМ. Остварена брuto добит једнака је нето добити, јер је Фонд остварио највише прихода од дивиденде, који по законским прописима, не подлијежу опорезивању.

4.6 ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА АКЦИЈСКОГ ФОНДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. БАЊА ЛУКА ЗА 2011. ГОДИНУ

Акцијски фонд Републике Српске а.д. Бања Лука (у даљем тексту: Фонд) формирала је Влада Републике Српске Законом о Акцијском фонду Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 56/06 и 1/07). У портфељу Фонда су акције и удјели предузећа, банака и осигуравајућих друштава, које, на дан 22.6.2006. године, чине државни капитал у Републици Српској.

Управљање Фондом подразумијева управљање портфељом ХоВ у циљу очувања и увећања реалне вриједности капитала и унапређења нивоа ефикасности рада финансијских

⁶ Независну ревизију финансијских извјештаја Фонда за реституцију Републике Српске а.д. Бања Лука извршио је KPMG B-H d.o.o Сарајево.

институција.

Акцијским фондом Републике Српске управља Инвестиционо-развојна банка Републике Српске (у даљем тексту: Банка).

Финансијски план Акцијског фонда Републике Српске за 2011. годину усвојила је Управа Банке, у надлежности Управног одбора Фонда, Одлуке број: 02-УОФ-139/11, од 28.02.2011. године и 02-УОФ-445/11, од 13.07.2011. године, са сљедећим елементима:

- укупно планирани пословни приходи.....6.900.000 КМ,
- укупно планирани пословни расходи..... 2.810.383 КМ.

У 2011. години, Фонд је остварио укупне пословне приходе у износу од 12.149.694 КМ и укупне пословне расходе у износу од 2.008.559 КМ, односно остварена је бруто добит у износу од 10.141.135 КМ.

У текстуалном дијелу слиједи објашњење појединих категорија планираних и остварених пословних прихода и расхода за 2011. годину, а у табеларном дијелу дат је синтетички и аналитички приказ планираних и остварених пословних прихода и расхода, који су разврстани по *Контном оквиру за инвестиционе фондове*.

4.6.1 Остварени пословни приходи

У 2011. години, Фонд је остварио укупне приходе у износу од 12.149.694 КМ што је за 76% више од планираног износа.

Пословни приходи Фонда обухватају: *приходе од дивиденде, приходе од камата и амортизације премије (дисконта) по основу ХоВ са фиксним роком доспијећа, реализоване добитке од продаје ХоВ и финансијске приходе*.

У структури укупних прихода, приходи од дивиденде учествују са 9.787.869 КМ или 81%. У наставку је приказана структура планираних и остварених пословних прихода.

Табела 15: Структура пословних прихода, у КМ

група конта	Опис	2011. година		Индекс
		План	Извршење	
1	2	3	4	5=4/3
700	Приходи од дивиденде	5.200.000	9.787.869	188
701 и 702	Приходи од камата по основу ХоВ	1.000.000	1.544.675	154
710	Реализовани добици на продаји ХоВ	300.000	680.532	227
730	Финансијски приходи	400.000	136.618	34
	УКУПНО	6.900.000	12.149.694	176

Остварени приходи од дивиденде већи су за 88% од планираних прихода по овом основу. Истовремено, највећи износ од 8.163.205 КМ остварен је по основу дивиденде од предузећа *Електропривреда Републике Српске а.д. Требиње*, те 436.594 КМ од *Телекома Српске а.д. Бања Лука*.

Приходи од камата по основу ХоВ обухватају приходе од камата и амортизације премије (дисконта) по основу ХоВ са фиксним роком доспијећа. Остварени су у износу од 1.544.675 КМ или 154% од планираног износа. На дан 31.12.2011. године, у власништву Фонда налазиле су се *обвезнице старе девизне штедње Републике Српске, обвезнице општина Градишка, Костајница, Лакташи, Нови Град, Кнежево, Србац* и пословних субјеката *„Атлантик ББ“ д.о.о. Бања Лука, „Balkan Investment Bank“ АД Вања Лука, „Нова банка“*

а.д. Бања Лука, РК „Боска“ а.д. Бања Лука, „Farmland“ а.д. Нова Топола, „Унис фабрика цијеви“ а.д. Дервента. У прошлој години, највише прихода остварено је од камата на обвезнице емитента „Унис фабрика цијеви“ а.д. Дервента, у износу од 346.467 КМ и Општине Градишка, у износу од 192.880 КМ.

Финансијски приходи, највећим дијелом потичу од инвестирања слободних новчаних средстава Фонда код пословних банака (камате на орочена средства) и камате на депозите по виђењу. Остварени су у износу од 136.618 КМ и мањи су за 66% у односу на планиране.

4.6.2 Остварени пословни расходи

Укупни пословни расходи остварени су у износу од 2.008.559 КМ и мањи су за 29% од планом утврђеног износа.

Табела 16: Структура пословних расхода, у КМ

група рачуна	Структура	2011. година		Индекс
		План	Извршење	
1	2	3	4	5=4/3
600	Накнада за управљање	1.435.783	1.511.680	105
601	Трошкови куповине и продаје улагања	130.000	49.460	38
	Трошкови бруто зарада	65.000	60.490	93
	Остала лична примања	8.600	1.120	13
	Накнада за превоз	1.500	405	27
603	Бруто примања запослених	75.100	62.015	83
604	Трошкови екстерне ревизије	16.400	15.807	96
605	Накнада депозитару	35.000	35.805	102
606	Трошкови банкарских услуга	500	302	60
607	Трошкови пореза	0	13.322	-
	Накнаде трошкова за службена путовања	5.000	0	0
	Трошкови телефона	1.800	1.300	72
	Стручна литература и часописи	1.300	117	9
	Трошкови стручног усавршавања	3.500	0	0
	Трошкови репрезентације	2.000	0	0
	Трошкови правног заступања	20.000	0	0
	Таксе и друге накнаде	75.000	55.962	75
	Остали расходи	9.000	261.004	2.800
609	Остали дозвољени расходи Фонда	117.600	318.383	271
610	Реализовани губици од продаје ХоВ	1.000.000	1.785	0
	УКУПНО	2.810.383	2.008.559	71

Из табеларног прегледа видљиво је да су трошкови пословања Фонда, углавном остварени у границама планираних трошкова. Прекорачење планираних трошкова евидентно је позицији *остали расходи*, који су планирани у износу од 9.000 КМ, а остварени у износу 261.004 КМ. Наиме, ово прекорачење потиче од продаје акција пословног субјекта „Очна оптика” а.д. Бања Лука и преноса, у складу са чланом 13. Закона о приватизацији државног капитала у предузећима, 10% купопродајне вриједности Фонду ПИО РС, односно 5% Фонду за реституцију РС што представља остале расходе Акцијског фонда РС (126.155,36 КМ). Осим тога, према одредбама члана 23. Закона о играма на срећу, Акцијски фонд РС је исплатио 50% дивиденде Лутрије Републике Српске у корист Буџета Републике Српске што је утицало на повећање осталих расхода за исплаћени износ дивиденде (134.686,51 КМ).

Планирани трошкови прекорачени су и код *накнаде за управљање* за 5%, те *накнаде депозитару*, за 2%.

У структури укупних остварених расхода, највећи расход, у износу од 1.511.680 КМ, остварен је по основу *накнаде за управљање*.

Одступање оствареног од планираног износа накнаде за управљање резултат је начина обрачуна накнаде за управљање и чињенице да је Фонд у 2011. години остварио знатно веће приходе од планираних. Обрачун аконтације накнаде за управљање фондовима врши се пропорционално планираним приходима фондова, односно годишња накнада за управљање фондовима утврђује се на бази планских показатеља, а на крају пословне године врши се корекција у складу са оствареним расходима Банке и оствареним приходима фондова (Одлука Владе Републике Српске, број: 04/1-012-1401/08, од 12.06.2008. године). Обзиром да је Фонд остварио знатно веће приходе од планираних, повећано је партиципирање Фонда у укупним расходима Банке, што је утицало на повећање расхода по овом основу.

Независни ревизор⁷ је изразио **позитивно мишљење** о финансијским извјештајима Акцијског фонда Републике Српске а.д. Бања Лука за пословну 2011. годину.

Из наведених података о оствареном финансијском пословању евидентно је да је Фонд остварио **брuto добит у износу од 10.141.135 КМ**, као разлику између укупно остварених прихода у износу од 12.149.694 КМ и укупно остварених расхода у износу од 2.008.559 КМ. Остварена брuto добит једнака је нето добити, јер је Фонд остварио највише прихода од дивиденде који, по законским прописима, не подлијежу опорезивању.

4.7 ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ФОНДА ЗА УПРАВЉАЊЕ НЕКРЕТНИНАМА И ПОТРАЖИВАЊИМА У ВЛАСНИШТВУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. БАЊА ЛУКА ЗА 2011. ГОДИНУ

Законом о Фонду за управљање некретнинама и потраживањима у власништву Републике Српске („Службени гласник Републике Српске,” број: 56/06) уређује се оснивање, правни статус, дјелатности и начин управљања Фондом за управљање некретнинама и потраживањима у власништву Републике Српске (у даљем тексту: Фонд).

Фонд је уписан у судски регистар Основног суда у Бања Луци, дана 22.02.2008. године.

Према Закону, Фонд прикупља средства продајом некретнина, наплатом потраживања из портфела Фонда, њиховом конверзијом или продајом и наплатом закупнине за некретнине којима управља.

Иако је ступио на снагу Закон о имовини и потраживањима којима управља Фонд за

⁷ Независну ревизију финансијских извјештаја Акцијског фонда Републике Српске а.д. Бања Лука извршио је КРМГ В-Н д.о.о Сарајево.

управљање некретнинама и потраживањима Републике Српске („Службени гласник Републике Српске,“ број: 29/10) још увијек нису створени услови за конституисање капитала Фонда како је предвиђено чланом 3. Закона о Фонду за управљање некретнинама и потраживањима у власништву Републике Српске.

Да би се превазишао овај проблем неопходно је доношење нове као и измјене постојеће законске и подзаконске регулативе која би омогућила ефикасније дјеловање и испуњавање задатака због којих је Фонд и основан у ком смислу су већ покренуте активности.

Фондом управља Инвестиционо-развојна банка Републике Српске а.д. Бања Лука (у даљем тексту: Банка).

Управа Инвестиционо-развојне банке Републике Српске, у надлежности Управног одбора Фонда за управљање некретнинама и потраживањима у власништву Републике Српске, на сједници одржаној дана 24.02.2011. године, донијела је Одлуку број: 02-УОФ-132/11 о усвајању Финансијског плана за 2011. годину, са сљедећим елементима:

- планирани пословни расходи 133.500 КМ.

У 2011. години, Фонд је остварио укупне пословне приходе у износу од 9.210 КМ и укупне пословне расходе у износу од 72.425 КМ.

У текстуалном дијелу слиједи објашњење појединих категорија расхода, а у табеларном дијелу синтетички и аналитички су приказани планирани и остварени расходи у 2011. години, разврстани према *Контном оквиру за предузећа и задруге*.

4.7.1 Остварени пословни приходи

Цјелокупни износ остварених пословних прихода односи се на финансијске приходе. Наиме, слободна новчана средства Фонда орочена су код пословних банака и по том основу остварен је приход од камата у висини од 9.210 КМ.

4.7.2 Остварени пословни расходи

Фонд је, у 2011. години, остварио расходе у укупном износу од 72.425 КМ, што је за 46% мање од планираног износа. У наставку је приказана структура планираних и остварених расхода Фонда:

Табела 17: Структура пословних расхода, у КМ

конто	Врста трошка	2011. година		Индекс
		План	Извршење	
1	2	3	4	5=4/3
520	Трошкови бруто зарада	63.000	59.167	94
	Накнада трошкова на службеном путу	5.000	158	3
	Накнада трошкова у јавном превозу	1.000	184	18
	Остала лична примања	8.600	1.120	13
529	Трошкови бруто осталих личних расхода	14.600	1.462	10
	Услуге мобилне телефоније	1.800	1.104	61
531	Трошкови ПТТ услуга	1.800	1.104	61
	Услуге за ревизију финансијских извјештаја	5.000	4.516	90

	Услуге правног заступања	20.000	0	0
	Трошкови стручног усавршавања	3.500	0	0
	Накнада за управљање	2.000	1.146	57
	Остале непроизводне услуге	10.000	163	2
550	Трошкови непроизводних услуга	40.500	5.825	14
551	Трошкови репрезентације	2.000	0	0
553	Трошкови платног промета	600	597	99
555	Трошкови пореза	1.000	927	93
559	Остали нематеријални трошкови	10.000	3.343	33
	УКУПНО	133.500	72.425	54

Сви трошкови су остварени у износу мањем од планираног. Трошкови осталих непроизводних услуга, највећим дијелом се односе на трошкове ревизије финансијских извјештаја и то 4.516 КМ или 77%.

Независни ревизор⁸ је изразио **уздржавајуће мишљење** о финансијским извјештајима Фонда за управљање некретнинама и потраживањима у власништву Републике Српске а.д. Бања Лука за пословну 2011. годину.

Као основу за исказивање уздржавајућег мишљења независни спољни ревизор је навео немогућност прикупљања ревизорских доказа на основу којих би изразио своје мишљење, обзиром да Фонд у својим пословним књигама није евидентирао имовину нити регистровао оснивачки капитал, како је то дефинисано важећим законским прописима у РС чија примјена није обавезујућа за земље у којима се налази имовина која, у складу са поменутим прописима, припада Фонду.

Законом о имовини и потраживањима којим управља Фонд за управљање некретнинама и потраживањима Републике Српске нису створени услови за конституисање капитала Фонда на начин како је прописаном чланом 3. Закона о Фонду за управљање некретнинама и потраживањима Републике Српске. Потребно је нагласити да су у процедури предложене измјене и допуне законских и подзаконских аката које би омогућиле превазилажење уочених проблема.

Из наведених података о оствареном финансијском пословању евидентно је да је Фонд у 2011. години остварио **губитак у износу од 63.215 КМ**, као разлику између остварених укупних пословних прихода у износу од 9.210 КМ и укупно остварених пословних расхода у износу од 72.425 КМ.

⁸ Независну ревизију финансијских извјештаја Фонда за управљање некретнинама и потраживањима у власништву Републике Српске а.д. Бања Лука извршио је KPMG B-H d.o.o Сарајево.